

EduAkademia.pl

prace naukowe na zlecenie

Praca-licencjacka-budzet-gminy-128

ANALIZA STANU FINANSÓW
GMINY SULECHÓW WRAZ Z OKREŚLENIEM
POTENCJAŁU FINANSOWEGO NA LATA 2015-2020

Poznań, sierpień 2015

Page 2

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

Spis treści

Wstęp	3
Gospodarka finansowa Gminy Sulechów w latach 2010-2014	4
1. Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu	4
1.1 Analiza danych historycznych	4
1.2 Metoda prognozowania	4
1.3	
Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2016-2020	6
2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST	10
3. Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014	12
4. Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014	19
5. Zestawienie relacji między dochodami i wydatkami Gminy w latach 2010 - 2014	24
6. Wolne środki operacyjne	25
7. Wykonanie budżetu Gminy w latach 2010-2014	25
8. Zobowiązania Gminy	26
9. Podsumowanie	28
10. Projekcje sytuacji finansowej Gminy	28
10.1 Założenia analizy, zobowiązania finansowe Gminy	28

10.2 Projekcje sytuacji finansowej	34
10.3 Wnioski.....	37
10.4 Projekcje sytuacji finansowej bez sprzedaży mienia w 2015 roku	39
10.5 Wnioski.....	42
10.6 Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych .	43
10.7 Wnioski.....	46
10.8 Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych oraz restrukturyzacją długu	47
10.9 Wnioski.....	50
11. Podsumowanie	51

Page 3

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: W

stęp

3

Wstęp

Ideą opracowania jest analiza kilku ostatnich lat działalności oraz rozwoju JST wraz z wyznaczeniem potencjału finansowego na kolejne lata. Zadanie to wydaje się niezwykle ważne w kontekście faktu, że obecnie znajdujemy się w okresie przełomowym. Zakończeniu uległa pierwsza część finansowania ze środków UE. Zostały zrealizowane inwestycje, posiłkowano się różnymi źródłami finansowania. Zmieniła się Ustawa o Finansach Publicznych, od 2014 roku obowiązują nowe wskaźniki obsługi zadłużenia, które na nowo definiują ograniczenia zadłużenia samorządów. Natomiast na horyzoncie widać już kolejną perspektywę środków dotacyjnych UE. Przyszedł czas podsumowań: niezwykle ważnym jest, aby spojrzeć wstecz na to, co zostało zrobione oraz jak wyglądają finanse Gminy dzisiaj i jaki będzie jej potencjał finansowy i inwestycyjny w przyszłości.

Page 4

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Gosp

odarka finansow

a Gm

iny Sulechó

w

w

latach

2

0

1

0

-20

1

4

4

Gospodarka finansowa Gminy Sulechów w latach 2010-2014

1. Metoda analityczna przyjęta w opracowaniu

1.1 Analiza danych historycznych

„Podstawą budowy prognoz, jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego oraz faktycznego (teraźniejszego) stanu prognozowanych zjawisk”¹, dlatego też, każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie.

Pierwszym etapem analizy będzie przedstawienie historycznych danych. Badaniem objęto dane dotyczące wykonania budżetów lat 2010-2014. W kolejnym etapie porównywano dynamikę danych ze wskaźnikiem wzrostu ogólnego poziomu cen, PKB, czy też średnią dynamiką obserwowaną dla podobnych podmiotów.

Starano się także znaleźć czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się wyodrębnionych kategorii dochodów i wydatków.

1.2 Metoda prognozowania

W literaturze znaleźć można wiele sposobów przetwarzania informacji o przeszłości zjawiska oraz metod przejścia od informacji przetworzonej do prognozy. Najczęściej sklasyfikowane są one z podziałem na dwie grupy: metod statystyczno-matematycznych, czy też ilościowych oraz niematematycznych, określanych również jako jakościowe. Różnice między powyższymi grupami sprowadzają się do oparcia na formalnym modelu prognostycznym, zbudowanym na podstawie danych o historycznym kształtowaniu się wartości zmiennej prognozowanej i zmiennych objaśniających, w przypadku pierwszej grupy. Natomiast druga grupa metod opiera się na osądach ekspertów, które mogą, lecz nie muszą być formułowane na podstawie danych o kształtowaniu się wartości zmiennej prognozowanej i zmiennych objaśniających w przeszłości. Niestety, z uwagi na niewielki materiał statystyczny, ograniczony małą liczbą i niską częstotliwością obserwacji, a także bardzo prawdopodobny wpływ zdarzeń jednorazowych na analizowany obszar badawczy, nie można zastosować żadnych metod statystyczno-matematycznych. Z tej samej przyczyny w analizie nie używa się żadnych średnich i innych miar statystycznych, unikając tym samym błędu, polegającego na wnioskowaniu opartym na zbyt małej, niereprezentatywnej próbie.

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod, skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu. Opierają się one na założeniu, że wahania przypadkowe prognozowanej zmiennej są

1

Prognozowanie gospodarcze. Metody, modele, zastosowania, przykłady, red. nauk. E. Nowak, Warszawa 1998, s. 32.

Page 5

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: M

etoda analityczna przyjęta w

opracow

aniu

5

niewielkie, oraz że dotychczasowy wpływ czynników, kształtujący obserwowane

zjawisko, nie ulegnie zmianie. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama, jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

$$1$$

$$*$$

t
t
y
y
gdzie:

*

t
y
- prognoza zmiennej Y na moment t,

1

t
y

- wartość zmiennej prognozowanej w momencie t-1.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej wzrośnie (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

1

*

)

1(

.

t
t
yc
y
gdzie:

c

- wskaźnik wzrostu (spadku).

W niniejszej pracy do prognozowania wykorzystano metodę, która jest rozszerzoną wersją przytoczonych wyżej metod naiwnych.

Zastosowany model umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji albo PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej.

Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$* = - \cdot [+ \cdot ()] \cdot [+ \cdot ()]$$

gdzie:

t

CPI

- wskaźnik inflacji w momencie t,

)

cpi

W

- waga inflacji,

t

PKB

- wzrost PKB w momencie t,

)

pkb

W

- waga PKB.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na eksperckiej wiedzy i doświadczeniu.

Page 6

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: M

etoda analityczna przyjęta w

opracow

aniu

6

Z kilkunastoletniego doświadczenia wynika, że w przypadku finansów JST metoda ta daje najlepsze rezultaty. Jest odporna na wahania danych, będące wynikiem np. zmian legislacyjnych, jednocześnie dając duże możliwości w zakresie korekt eksperckich, opartych na wiedzy i doświadczeniu. Dobór tej metody służy celowi, jakim w niniejszym opracowaniu jest sporządzenie planu finansowego, który zapewniałby odpowiedni poziom nadwyżki operacyjnej, niezbędny do obsługi zadłużenia. Szerzej o tym w dalszych rozdziałach.

1.3 Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2016-2020

CZNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie zasadnicze kategorie: czynniki wewnętrzne (endogeniczne), na które jednostka ma wpływ, czynniki zewnętrzne (egzogeniczne), na które jednostka nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim polityka finansowa jednostki. Jako główne czynniki zewnętrzne można wymienić: zmiany uregulowań prawnych, stan koniunktury gospodarczej w kraju czy też zmiany wartości relacji łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonego o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji, udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych, do produktu krajowego brutto.

W obrębie regulacji prawnych możemy wymienić takie dokumenty, jak:

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (w szczególności

limity zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu),
Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych oraz inne ustawy podatkowe,
Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,
Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska,
Inne ustawy podatkowe oraz Rozporządzenia Ministra Finansów.

Page 7

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

R

ozd

ział: M

etoda analityczna przyjęta w

opracow

aniu

7

Inne zewnętrzne czynniki mogące wpłynąć na sytuację finansową i gospodarczą jednostki samorządu terytorialnego to lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Do czynników wewnętrznych, determinujących stabilność budżetów jst. należy zaliczyć: uwarunkowania zależne od sytuacji mieszkańców, działających tam przedsiębiorstw, czy posiadanego majątku komunalnego.

Uzależnianie dochodów jst od jednego, nie zawsze stabilnego źródła jest wielce ryzykowne. Znacznie korzystniejsze dla finansów komunalnych jest rozproszenie dochodów, posiadanie kilku niezależnych źródeł finansowania.

Sytuację finansową jst na skutek czynników wewnętrznych mogą destabilizować również rezultaty postępowań sądowych prowadzonych np.: w sprawach roszczeń o należny jst. podatek lub opłatę lokalną, a także w przypadku nienależnego pobrania podatku lub opłaty przez jst.

INFLACJA

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 roku i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 3,5% w 2004 r. do 0,0% w 2014 r.

Na wykresie 1 zamieszczono dane obrazujące zmiany wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych w latach 2004 - 2014.

Wykres 1: Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i usług w latach 2004-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na wykresie 2 ujęto w formie graficznej kształtowanie się prognozy wielkości wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w latach 2015-2017 według Narodowego Banku Polskiego. Jest to tzw. wykres wachlarzowy.

103,5

102,1

101
102,5
104,2
103,5
102,6
104,3
103,7
100,9
100
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014

Page 8

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: M

etoda analityczna przyjęta w

opracow

aniu

8

Wykres 2: Centralna projekcja oraz wykres wachlarzowy inflacji

Źródło: Narodowy Bank Polski

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Analiza kształtowania się dochodów pochodzących z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa wykazała, że jednym z czynników mogących mieć wpływ na dochody z tego tytułu jest wzrost Produktu Krajowego Brutto. Odniesienie dochodów i wydatków do Produktu Krajowego Brutto pozwala spojrzeć na dany samorząd w szerszym ujęciu. Na wykresie 3 zamieszczone zostały informacje na temat dynamiki zmian Produktu Krajowego Brutto w Polsce w latach 2004 – 2014.

Wykres 3: Zmiany PKB w Polsce w latach 2004-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na poniższym wykresie przedstawiono w formie graficznej kształtowanie się prognozy wskaźnika wzrostu PKB w latach 2015-2017 według Narodowego Banku Polskiego.

105,3
103,5
106,2
107,2
103,9
102,6

103,7
104,8
101,8
101,7
103,3
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014

Page 9

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: M

etoda analityczna przyjęta w

opracow

aniu

9

Wykres 4: Centralna projekcja oraz wykres wachlarzowy PKB

Źródło: Narodowy Bank Polski

Prognoza wskaźnika wzrostu cen i usług, a także Produktu Krajowego Brutto na lata 2016-2020 oparte zostały na opracowaniu NBP pt. „Projekcja inflacji Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD” (powyższe wykresy) oraz studium pt. „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego” stworzonego przez Ministerstwo Finansów i opublikowane w maju 2015 roku.

Zastosowane w opracowaniu wskaźniki inflacji i dynamiki PKB, stanowiące podstawę prognozowania poziomu dochodów i wydatków przyjęto odpowiednio:

Wskaźnik inflacji

2016

2017

2018

2019

2020

1,7%

1,8%

2,5%

2,5%

2,5%

Dynamika PKB

2016

2017

2018

2019

2020

3,8%

3,9%

4,0%

3,9%

3,8%

Page 10

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: R

zyko

to

w

arzyszające fu

nkcjono

w

aniu JST

10

2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST

Problematykę ryzyka w działalności jednostek samorządu terytorialnego można zaliczyć do ważnych, chociaż jednocześnie skomplikowanych problemów współczesnego samorządu.

Aby dokładnie przedstawić długoterminową prognozę stanu finansów samorządu, należy uwzględnić wszelkie możliwe do wystąpienia zagrożenia i niekorzystne elementy. Zagrożenia te mogą znacznie utrudnić osiągnięcie przed jednostką wyznaczonych zadań i celów. Możemy tutaj wymienić:

RYZYKO ISTOTNEJ ZMIANY POLITYCZNEJ W ORGANACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Radni – członkowie podstawowego organu stanowiącego Gminy – wybierani są w wyborach powszechnych, dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki zarówno polityczne, jak i społeczne.

RYZYKO INSTYTUCJONALNE

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

RYZYKO POGORSZENIA SYTUACJI SAMORZĄDÓW NA SKUTEK ZWIĘKSZENIA ICH ZADAŃ

Realizacja nowych zadań wiąże się ze zwiększonymi nakładami środków finansowych na bieżące funkcjonowanie. W ślad za nowymi zadaniami powinny być przekazywane środki na ich finansowanie. Jak pokazuje praktyka bardzo często wydatki na przekazywane zadania są niedoszacowane przez państwo.

RYZYKO NIESTABILNOŚCI GOSPODARCZEJ I POLITYCZNEJ

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostem inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków i opłat.

RYZYKO BRAKU ZAKŁADANYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi

np. z funduszy pomocowych.

Page 11

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: R

zyko

to

w

arzyszące fu

nkcjono

w

aniu JST

11

RYZYKO PRZESZACOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU

Przygotowywanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach. W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem lub zwiększeniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzeń płynności finansowej.

RYZYKO NADZWYCZAJNEGO ZWIĘKSZENIA WYDATKÓW BUDŻETU

Jednostki tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może się okazać, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub też zwiększenie zadłużenia.

RYZYKO KURSOWE

Występuje w przypadku jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane dla walut obcych.

RYZYKO ZMIANY STAWEK PODATKÓW POŚREDNICH

Jednostki samorządu terytorialnego mogą ponosić ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, w tym stawek podatku od towarów i usług.

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego jednostki samorządu terytorialnego mają ograniczone prawo do pomniejszenia podatku należnego o podatek naliczony. Powoduje to, iż ponoszą one ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku VAT może skutkować wyższymi cenami żądanymi przez dostawców i wykonawców w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Obligacje, kredyty i część pożyczek oprocentowane są według zmiennych stawek WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu roku, jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu WIBOR-u, i tym samym będzie wywierać wpływ na poziom obsługi zadłużenia. To samo ryzyko dotyczy zobowiązań zaciągniętych w zagranicznych bankach, z oprocentowaniem opartym o EURIBOR lub LIBOR.

RYZYKO ZMIAN LEGISLACYJNYCH

Page 12

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R
ozd
ział: Zestaw
ien
ie doch
odów
Gm
iny w
latach
2
0
1
0 - 2014
12

Jest to ryzyko związane z możliwym występowaniem zmian prawnych dotyczących samorządów terytorialnych. Jako przykład należy tutaj wymienić Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28.12.2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 298, poz. 1767). W wyniku tego rozporządzenia klasyfikacja ta uległa poszerzeniu, co dla wielu samorządów oznaczało konieczność zakwalifikowania do długu wielu tytułów dotychczas jako dług nieuznawanych.

Kolejnym przykładem mogą być pojawiające się plany Ministra Finansów mające na celu ograniczanie deficytów jst.

RYZYKO ZMIANY KONIUNKTURY

Ryzyko dotyczące jednostek, których dochody są w znacznym stopniu uzależnione od koniunktury, np. turystycznej, której wahania mogą powodować destabilizację dochodów.

Oprócz wyżej wymienionych ryzyk jednostka może borykać się z innymi, trudnymi do przewidzenia i określenia zagrożeniami, które są związane z jej specyfiką. Podczas analizy ryzyka ważnym zagadnieniem jest pojęcie jego dywersyfikacji. Jednostka posiadając wiedzę na temat danego samorządu powinna w odpowiedni sposób oraz w możliwie największym stopniu podjąć działania mające na celu rozproszenie występujących ryzyk.

3. Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010 - 2014

Pierwszym krokiem budowy prognozy jest zebranie danych historycznych i ich analiza. Proces analizy dochodów jest niewątpliwie procesem wielowątkowym i złożonym. Podejmowanie działań zmierzających do ustalenia dochodów jest nieodzownym elementem corocznego tworzenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Poniższe tabele i wykresy przedstawiają kształtowanie się wykonanych dochodów Gminy w latach 2010-2014.

Tabela 1: Dochody Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

DOCHODY

2010

2011

2012

2013

2014

Wpływy z podatków

17 231 400 15 852 865 17 375 975 19 082 851 19 307 604

Podatek rolny

615 686
632 102
1 033 977
1 090 042
1 158 256
Podatek leśny
180 672
204 107
250 863
250 076
231 047
Podatek od nieruchomości
12 218 297
13 488 096
14 535 781
16 104 365
16 417 765
Podatek od środków transportowych
578 138
673 137
730 540
747 402
833 779
Podatek od spadków i darowizn
91 680
60 529
46 809
124 930
34 818
Podatek od czynności cywilnoprawnych
3 493 562
725 467
708 545
680 882
564 624
Wpływy z karty podatkowej
53 365
69 427
69 459
85 154
67 315
Wpływy z opłat
2 575 975
2 427 250
2 536 503
3 420 903
4 950 141

R
ozd
ział: Zestaw
ien
ie doch
odów
Gm
iny w
latach
2
0
1
0 - 2014
13
DOCHODY
2010
2011
2012
2013
2014
Oplata skarbowa
119 809
125 078
122 116
127 366
137 794
Opłaty eksploatacyjne
32 031
35 410
21 427
25 026
26 420
Opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu
466 307
468 933
517 089
531 426
511 163
Inne opłaty
1 924 302
1 761 146
1 826 753
2 689 308
4 227 322
Udział w podatkach budżetu państwa
10 940 947 12 575 587 13 070 299 13 893 464 15 170 386
Pod. dochodowy od osób fizycznych
10 599 993
12 052 077
12 772 382

13 551 830

14 714 546

Pod. dochodowy od osób prawnych

340 954

523 510

297 917

341 634

455 840

Dochody z majątku

3 107 294

3 239 538

3 262 119

4 626 826

3 464 542

Dochody z najmu i dzierżawy składników
majątkowych

1 601 835

1 858 923

1 824 992

1 730 890

1 854 785

Wpływy z przekształcenia prawa użytkowania
wieczystego w prawo własności

50 722

182 535

257 127

100 794

43 200

Wpływy z tyt. odpłatnego nabycia prawa
własności oraz prawa użytkowania
wieczystego nieruchomości

1 208 578

860 694

833 434

2 483 389

1 272 468

Wpływy ze sprzedaży składników
majątkowych

1 729

0

5 249

2 009

705

Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste
użytkowanie nieruchomości

244 430

337 386

341 317

309 744

293 385

Odsetki
233 261
239 219
326 050
387 250
278 549
Od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i
opłat
129 149
140 688
199 225
277 271
150 016
Pozostałe odsetki
104 112
98 531
126 825
109 979
128 532
Pozostałe dochody
4 588 786
3 463 842
3 375 091
3 423 962
3 194 523
Grzywny, mandaty i kary pieniężne
1 241 888
303 010
338 315
149 130
120 690
Wpływy z usług
2 526 416
2 492 069
2 460 401
2 408 563
2 461 861
Inne dochody
820 482
668 763
576 375
866 270
611 971
Subwencje z budżetu państwa
13 783 438 14 772 664 15 014 604 15 170 081 15 762 072
Subwencja podstawowa
0
0
66 066
0

0

Subwencja oświatowa

12 734 832

13 053 706

13 932 526

13 779 583

14 513 349

Subwencja wyrównawcza

445 911

1 150 983

447 701

793 890

708 004

Dotacje celowe z budżetu państwa

11 533 281

9 919 042

9 922 623 10 805 742 12 302 415

Zadania bieżące zlecone i powierzone

8 634 561

8 458 580

8 385 372

8 534 714

9 115 863

Zadania bieżące własne

2 898 719

1 460 461

1 537 251

2 271 028

3 186 552

Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł
pozabudżetowych

331 536

237 618

439 228

376 248

254 729

Na zadania realiz. na podst. porozum. między
jedn. samorządu teryt.

225 400

78 000

71 696

49 322

60 930

Fundusze celowe

0

0

0

64 608

67 251

Fundusze pomocowe

89 598
149 618
357 532
248 318
112 548
Inne
16 538
10 000
10 000
14 000
14 000

Środki na inwestycje

11 775 536

1 630 868

900 959

991 360

2 347 922

z budżetu państwa

446 000

996 422

344 822

359 857

1 159 913

ze źródeł pozabudżetowych

11 329 536

634 446

556 137

631 503

1 188 009

DOCHODY RAZEM

76 101 453 64 358 492 66 223 453 72 178 685 77 032 883

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Page 14

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie doch

odów

Gm

iny w

latach

2

0

1

0 - 2014

14

Tabela 2 przedstawia analizę dochodów Gminy w latach 2010-2014. Analiza została

przeprowadzona na poziomie szczegółowości obejmującym paragrafy. Wartości dochodów dla poszczególnych paragrafów zostały zestawione w kolejności chronologicznej dla lat. Następnie została policzona ich średnia arytmetyczna w całym badanym okresie. Dla tak wyznaczonych średnich, analizę przeprowadzono wg zasady Pareto, która mówi, że za ok. 80% wszystkich skutków odpowiada 20% przyczyn. Istota metody opiera się na pracy włoskiego ekonomisty żyjącego na przełomie XIX i XX wieku Vilfredo Pareto, który w 1897 roku zbadał zamożność włoskiego społeczeństwa. Zaobserwował, że 20% rodzin we Włoszech posiada aż 80% bogactwa tego kraju. Stwierdzając występowanie tego nierównomiernego rozkładu również w innych sytuacjach, Pareto sformułował zasadę znaną obecnie jako reguła 80/20. Mówi ona, że występowanie osiemdziesięciu procent typów zdarzeń można zaobserwować w niewielkim, zaledwie dwudziestoprocentowym fragmencie możliwych okoliczności. Jednak powyższa zasada nie zawsze działa z idealną precyzją, jeżeli chodzi o proporcje, natomiast ogólnym jej podsumowaniem jest fakt, iż mała część ze wszystkich przyczyn odpowiada za większą część rezultatu. Prowadzi to do wniosku, że niższymi nakładami środków i mniejszym wysiłkiem, skierowanymi na determinujący obszar, można osiągnąć równie znaczące efekty. Analizując poniższą tabelę można stwierdzić, że już pierwsze 5 pozycji dochodów odpowiada za około 75% ogólnej ich wartości. Podstawowym dochodem Gminy są subwencje ogólne z budżetu państwa, podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, które łącznie stanowią średnio niemal 60% dochodów. Razem z dotacjami na cele bieżące, jest to już ponad 70% dochodów. Co warto odnotowania, wśród najważniejszych dla Gminy paragrafów wysoki udział mają te, na które Gmina ma bezpośredni lub pośredni wpływ – podatek od nieruchomości oraz podatek dochodowy od osób fizycznych.

Tabela 2: Analiza dochodów Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

Lp	Par	Opis	średnia wartość dochodów	Skumulowany udział wartości poszczególnych paragrafów dochodów	% całości dochodów
			2010		
			2011		
			2012		
			2013		
			2014		
			1		
		292 Subwencje ogólne z budżetu państwa	14 887 359		
			20,92%		
			20,92%		
			13 783 438	14 772 664	14 948 538
			15 170 081	15 762 072	
			2		

031 Podatek od nieruchomości

14 552 861

41,37%

20,45%

12 218 297 13 488 096 14 535 781 16 104 365 16 417 765

3

001

Podatek dochodowy od osób

fizycznych

12 738 166

59,27%

17,90%

10 599 993 12 052 077 12 772 382 13 551 830 14 714 546

4

201

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami

8 602 034

71,36%

12,09%

8 634 561 8 458 580 8 385 372 8 451 209 9 080 448

5

620

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich

2 531 897

74,92%

3,56%

10 581 723

267 319

265 405

369 347

1 175 690

6

083 Wpływy z usług

2 469 862

78,39%

3,47%

2 526 416 2 492 069 2 460 401 2 408 563 2 461 861

7

203

Dotacje celowe otrzymane z budżetu

państwa na realizację własnych zadań
bieżących gmin (związków gmin)

2 270 802

81,58%

3,19%

2 898 719 1 460 461 1 537 251 2 271 028 3 186 552

Page 15

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie doch

odów

Gm

iny w

latach

2

0

1

0 - 2014

15

Lp Par

Opis

średnia

wartość

dochodów

Skumulowany

udział wartości

poszczególnych

paragrafów

dochodów

% całości

dochodów

2010

2011

2012

2013

2014

8

075

Dochody z najmu i dzierżawy

składników majątkowych Skarbu

Państwa, jednostek samorządu

terytorialnego lub innych jednostek

zaliczanych do sektora finansów

publicznych oraz innych umów o

podobnym charakterze

1 774 285

84,07%
2,49%
1 601 835 1 858 923 1 824 992 1 730 890 1 854 785
9
069 Wpływy z różnych opłat
1 579 540
86,29%
2,22%
1 768 597 1 570 396 1 692 475 1 289 273 1 576 958
10
077
Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia
prawa własności oraz prawa
użytkowania wieczystego
nieruchomości
1 331 713
88,16%
1,87%
1 208 578
860 694
833 434
2 483 389 1 272 468
11
050
Podatek od czynności
cywilnoprawnych
1 234 616
89,90%
1,73%
3 493 562
725 467
708 545
680 882
564 624
12
032 Podatek rolny
906 013
91,17%
1,27%
615 686
632 102
1 033 977 1 090 042 1 158 256
13
049
Wpływy z innych lokalnych opłat
pobieranych przez jednostki
samorządu terytorialnego na
podstawie odrębnych ustaw
905 520
92,44%

1,27%

155 685

189 211

133 730

1 398 632 2 650 344

14

034 Podatek od środków transportowych

712 599

93,44%

1,00%

578 138

673 137

730 540

747 402

833 779

15

097 Wpływy z różnych dochodów

569 236

94,24%

0,80%

588 863

500 110

481 537

768 042

507 629

16

633

Dotacje celowe otrzymane z budżetu

państwa na realizację inwestycji i

zakupów inwestycyjnych własnych

gmin (związków gmin)

556 468

95,03%

0,78%

446 000

996 422

344 822

326 647

668 451

17

048

Wpływy z opłat za zezwolenia na

sprzedaż napojów alkoholowych

498 983

95,73%

0,70%

466 307

468 933

517 089

531 426

511 163
18
057
Grzywny, mandaty i inne kary
pieniężne od osób fizycznych
408 004
96,30%
0,57%
1 161 045
291 260
338 315
149 130
100 269
19
002
Podatek dochodowy od osób
prawnych
391 971
96,85%
0,55%
340 954
523 510
297 917
341 634
455 840
20
047
Wpływy z opłat za zarząd,
użytkowanie i użytkowanie wieczyste
nieruchomości
305 252
97,28%
0,43%
244 430
337 386
341 317
309 744
293 385

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższy Wykres 5 ma postać tzw. diagramu Pareto, umożliwiającego łatwą hierarchizację i graficzne odwzorowanie źródeł stanowiących dochód budżetu Gminy, zestawionych w Tabeli 2. Widać tutaj dominację pierwszych czterech paragrafów.

Wykres 5: Analiza dochodów Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne.

Page 16

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zestaw

ien
ie doch
odów
Gm
iny w
latach
2
0
1
0 - 2014
16

Podstawowe źródła dochodów Gminy, które zostały przedstawione w tabeli nr 1, można skumulować w większe grupy. W tabelach 3-6 zostały przedstawione dochody z uwzględnieniem tych grup, a mianowicie dochodów bieżących i majątkowych. Po pierwsze w ujęciu wartościowym w złotych, po drugie w ujęciu procentowym, jako struktura dochodów, a także jako dynamika zmian w analizowanych latach.

Tabela 3: Zestawienie dochodów Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

2010

2011

2012

2013

2014

DOCHODY BIEŻĄCE:

63 064 888 61 684 395 64 226 684 68 601 134 73 368 588

Subwencje i dotacje:

25 648 255

24 929 323

25 376 456

26 352 071

28 319 217

Subwencje ogółem

13 783 438

14 772 664

15 014 604

15 170 081

15 762 072

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania bieżące

11 864 817

10 156 659

10 361 852

11 181 990

12 557 145

Dochody własne:

37 416 633

36 755 072

38 850 228

42 249 063

45 049 372

Wpływy z podatków

17 231 400

15 852 865

17 375 975

19 082 851

19 307 604

Udział w podatkach budżetu państwa

10 940 947

12 575 587

13 070 299

13 893 464

15 170 386

Wpływy z opłat

2 820 405

2 764 637

2 877 820

3 730 647

5 243 526

Odsetki

233 261

239 219

326 050

387 250

278 549

Pozostałe dochody

6 190 620

5 322 765

5 200 083

5 154 852

5 049 308

DOCHODY MAJĄTKOWE:

13 036 565 2 674 097 1 996 769 3 577 551

3 664 295

Wpływy z tytułu przekształcenia

prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.)

w prawo własności

50 722

182 535

257 127

100 794

43 200

Dochody ze sprzedaży majątku

1 210 307

860 694

838 683

2 485 398

1 273 173

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania inwestycyjne

11 775 536

1 630 868

900 959

991 360

2 347 922

DOCHODY RAZEM

76 101 453 64 358 492 66 223 453 72 178 685 77 032 883

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 4: Struktura dochodów Gminy w latach 2010-2014

2010

2011

2012

2013

2014

DOCHODY BIEŻĄCE:

82,9%

95,8%

97,0%

95,0%

95,2%

Subwencje i dotacje:

33,7%

38,7%

38,3%

36,5%

36,8%

Subwencje ogółem

18,1%

23,0%

22,7%

21,0%

20,5%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

15,6%

15,8%

15,6%

15,5%

16,3%

Dochody własne:

49,2%

57,1%

58,7%

58,5%

58,5%

Wpływy z podatków

22,6%

24,6%

26,2%

26,4%

25,1%

Udział w podatkach budżetu państwa

14,4%

19,5%

19,7%

19,2%

19,7%

Wpływy z opłat

3,7%

4,3%

4,3%

5,2%

6,8%

Odsetki

0,3%

0,4%

0,5%

0,5%

0,4%

Pozostałe dochody

8,1%

8,3%

7,9%

7,1%

6,6%

DOCHODY MAJĄTKOWE:

17,1%

4,2%

3,0%

5,0%

4,8%

Wpływy z tytułu przekształcenia
prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.)
w prawo własności

0,1%

0,3%

0,4%

0,1%

0,1%

Dochody ze sprzedaży majątku

1,6%

1,3%

1,3%

3,4%

1,7%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na
zadania inwestycyjne

15,5%

2,5%

1,4%

1,4%

3,0%

DOCHODY RAZEM

100%

100%

100%

100%

100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Page 17

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie doch

odów

Gm

iny w

latach

2

0

1

0 - 2014

17

Tabela 5: Struktura dochodów bieżących Gminy w latach 2010-2014

2010

2011

2012

2013

2014

DOCHODY BIEŻĄCE:

Subwencje i dotacje:

40,7%

40,4%

39,5%

38,4%

38,6%

Subwencje ogółem

21,9%

23,9%

23,4%

22,1%

21,5%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania

bieżące

18,8%

16,5%

16,1%

16,3%

17,1%

Dochody własne:

59,3%

59,6%

60,5%

61,6%

61,4%

Wpływy z podatków

27,3%

25,7%

27,1%

27,8%

26,3%

Udział w podatkach budżetu państwa

17,3%

20,4%

20,4%

20,3%

20,7%

Wpływy z opłat

4,5%

4,5%

4,5%

5,4%

7,1%

Odsetki

0,4%

0,4%

0,5%

0,6%

0,4%

Pozostałe dochody

9,8%

8,6%

8,1%

7,5%

6,9%

DOCHODY BIEŻĄCE RAZEM

100%

100%

100%

100%

100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Powyższa tabela w sposób najpełniejszy obrazuje relację dwóch grup dochodów bieżących: dochodów własnych oraz subwencji i dotacji. Zauważyć należy stale przeważającą grupę dochodów własnych, czyli takich, na które Gmina ma co najmniej pośredni wpływ, co świadczy o dużej finansowej samodzielności Gminy. Pozytywnym zjawiskiem jest również ciągle zwiększająca się przewaga grupy dochodów własnych.

Tabela 6: Dynamika dochodów Gminy w latach 2010-2014

2011/

2010

2012/

2011

2013/

2012

2014/

2013

2014/

2010

DOCHODY BIEŻĄCE:

97,8%

104,1%

106,8%

106,9%

116,3%

Subwencje i dotacje:

97,2%

101,8%

103,8%

107,5%

110,4%

Subwencje ogółem

107,2%

101,6%

101,0%

103,9%

114,4%

Dotacje i śr. pozabudżetowe na

zadania bieżące

85,6%

102,0%

107,9%

112,3%

105,8%

Dochody własne:

98,2%

105,7%

108,7%

106,6%

120,4%

Wpływy z podatków

92,0%

109,6%

109,8%

101,2%

112,0%

Udział w podatkach budżetu państwa

114,9%

103,9%

106,3%
109,2%
138,7%
Wpływy z opłat
98,0%
104,1%
129,6%
140,6%
185,9%
Odsetki
102,6%
136,3%
118,8%
71,9%
119,4%
Pozostałe dochody
86,0%
97,7%
99,1%
98,0%
81,6%
DOCHODY MAJĄTKOWE:
20,5%
74,7%
179,2%
102,4%
28,1%
Wpływy z tytułu przekształcenia
prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.)
w prawo własności
359,9%
140,9%
39,2%
42,9%
85,2%
Dochody ze sprzedaży majątku
71,1%
97,4%
296,3%
51,2%
105,2%
Dotacje i śr. pozabudżetowe na
zadania inwestycyjne
13,8%
55,2%
110,0%
236,8%
19,9%
DOCHODY RAZEM
84,6%

102,9%

109,0%

106,7%

101,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

30,0%

50,0%

70,0%

2010

2011

2012

2013

2014

Subwencje i

dotacje:

Dochody własne:

Page 18

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie doch

odów

Gm

iny w

latach

2

0

1

0 - 2014

18

Wykres 6: Dochody Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Dochody Gminy kształtują się na przestrzeni ostatnich pięciu lat w sposób regularny. Z wyjątkiem roku 2011, kiedy to dochody ogółem spadły o ponad 15%, w latach 2012-2014 mieliśmy do czynienia ze wzrostem dochodów ogółem z dynamiką rzędu 2,9-9,0%. Dochody bieżące z kolei rosły w latach 2012-2014 w tempie 4,1-6,9%.

W strukturze dochodów Gminy obserwujemy dwie dominujące grupy. Pierwszą stanowią subwencje i dotacje bieżące, które w badanym okresie stanowiły średnio 36,8% wszystkich dochodów. Drugą grupą są dochody bieżące własne, z przeciętnym udziałem wynoszącym 56,4%. Razem obie te grupy tworzą w całości dochody bieżące, które łącznie stanowiły w latach 2010-2014 średnio 93,2% dochodów ogółem. Pozostałe 6,8% stanowiły dochody majątkowe (przekształcenie oraz sprzedaż majątku, a także dotacje na inwestycje). Warto tutaj zwrócić uwagę na bardzo niewielki udział tej grupy w całości dochodów.

Niewątpliwie, analiza struktury i dynamiki przynosi dwa zasadnicze wnioski: dochody bieżące Gminy zasadniczo od 2011 roku stale rosną. Po drugie, w budżecie

dominuje udział środków własnych, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem.
Porównując rok 2014 z 2010 zauważyć należy wzrost dochodów bieżących o 16,3%,
natomiast dochodów ogółem o 1,2%.

0
10 000 000
20 000 000
30 000 000
40 000 000
50 000 000
60 000 000
70 000 000
80 000 000
90 000 000

2010

2011

2012

2013

2014

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania
inwestycyjne

Dochody ze sprzedaży majątku
(077,078,087)

Pozostałe dochody

Odsetki

Wpływy z opłat

Udział w podatkach budżetu państwa

Wpływy z podatków

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania
bieżące

Subwencje ogółem

Page 19

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie w

ydatkó

w

Gm

iny w

latach 2

0

1

0 - 2014

19

4.

Zestawienie wydatków Gminy w latach 2010 - 2014

Analogicznie jak dochody, można również przeanalizować wydatki Gminy. Jednak ze

względu na mnogość i różnorodność paragrafów klasyfikacji wydatków, zdecydowano się je rozpatrywać od razu na poziomie szczegółowości obejmującym działy. Wyliczenia umożliwiające analizę wydatków, wg stosowanej już zasady Pareto, prezentuje Tabela 7 oraz Wykres 6.

Tabela 7: Analiza wydatków Gminy w latach 2010-2014

Lp	Dział	Opis	średnia wartość wydatków	Skumulowany udział wartości poszczególnych działów wydatków	% całości wydatków
2010					
2011					
2012					
2013					
2014					
1					
801		Oświata i wychowanie	29 300 893	40,46%	40,46%
			26 963 675	27 502 062	29 427 178
			29 899 999	32 711 552	
2					
852		Pomoc społeczna	13 987 380	59,77%	19,31%
			13 544 074	13 612 136	13 443 874
			14 099 790	15 237 026	
3					
926		Kultura fizyczna i sport	6 503 793	68,75%	

8,98%
19 789 465
2 447 677
3 484 303
2 904 676
3 892 842
4
750
Administracja publiczna
6 426 117
77,63%
8,87%
5 589 139
5 856 275
6 520 466
6 882 019
7 282 686
5
700
Gospodarka mieszkaniowa
3 463 797
82,41%
4,78%
4 792 624
3 457 495
2 841 651
3 455 064
2 772 151
6
900
Gospodarka komunalna i
ochrona środowiska
3 297 865
86,96%
4,55%
3 676 733
3 069 764
2 421 082
2 586 693
4 735 056
7
921
Kultura i ochrona dziedzictwa
narodowego
2 734 893
90,74%
3,78%
4 471 983
2 605 567
2 071 770

2 260 828

2 264 314

8

600

Transport i łączność

2 598 784

94,33%

3,59%

3 121 604

3 996 949

1 258 244

1 746 889

2 870 234

9

757

Obsługa długu publicznego

1 357 464

96,20%

1,87%

1 094 568

1 538 627

1 882 017

1 333 163

938 947

10

754

Bezpieczeństwo publiczne i
ochrona przeciwpożarowa

830 022

97,35%

1,15%

1 200 107

882 345

830 011

685 012

552 634

11

010

Rolnictwo i łowiectwo

642 892

98,23%

0,89%

612 719

559 537

653 178

736 799

652 226

12

851

Ochrona zdrowia

395 404

98,78%

0,55%

431 602

391 625

401 743

349 742

402 308

13

854

Edukacyjna opieka

wychowawcza

309 219

99,21%

0,43%

273 300

238 250

277 266

357 982

399 299

14

630

Turystyka

176 746

99,45%

0,24%

0

128 030

443 157

237 961

74 580

15

710

Działalność usługowa

164 846

99,68%

0,23%

355 843

104 806

100 071

139 079

124 431

16

756

Dochody od osób prawnych,
od osób fizycznych i od innych
jednostek nieposiadających
osobowości prawnej oraz
wydatki związane z ich
poborem

162 605
99,90%
0,22%
226 922
168 424
417 679
0
0
17
751
Urzędy naczelných organów
władzy państwowej, kontroli i
ochrony prawa oraz
sądownictwa
67 304
100,00%
0,09%
114 956
45 913
4 502
4 495
166 654
18
758
Różne rozliczenia
1 271
100,00%
0,00%
0
6 353
0
0
0
19
752
Obrona narodowa
969
100,00%
0,00%
800
750
600
996
1 699

Źródło: Opracowanie własne.

Z danych przedstawionych powyżej wynika, iż w Gminie Sulechów szczególnie jeden dział determinuje poziom wydatków. Mianowicie jest to oświata i wychowanie, która pochłania ponad 40% wydatków. Wysoki poziom wydatku w tym dziale jest typowy dla samorządów gminnych, ponieważ wynika z ustawowo powierzanych im zadań. Kolejny dział: Pomoc społeczna to ok. 19,3% wydatków. Natomiast następne pozycje miały

udział rządu 9% i mniej. Łącznie cztery pierwsze działy to ok. 77,6% całego budżetu Gminy, co spełnia zasadę Pareto. Doskonale ilustruje to poniższy wykres.

Page 20

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie w

ydatków

w

Gm

iny w

latach 2

0

1

0 - 2014

20

Wykres 7: Analiza wydatków Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne.

W kolejnym etapie analizy, w celu zwiększenia przejrzystości, zdecydowano się na wyodrębnienie pojawiających się w ramach działów ośmiu grup wydatków. Są to: dotacje i subwencje, wynagrodzenia i składki od nich naliczane, świadczenia na rzecz osób fizycznych, remonty, zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług, pozostałe wydatki bieżące, odsetki od pożyczek, kredytów i papierów wartościowych oraz wydatki majątkowe. Dane te prezentują poniższe tabele.

Tabela 8. Wydatki Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

2010

2011

2012

2013

2014

WYDATKI BIEŻĄCE:

60 372 492 61 157 312 63 018 433 65 455 411 68 949 185

Dotacje i subwencje

2 210 252

2 216 546

2 831 657

3 015 289

3 759 871

Wynagrodzenia i składki od nich

naliczane

29 053 552

31 927 221

34 694 580

34 427 293

36 371 122

Świadczenia na rzecz osób

fizycznych

10 628 343

10 480 097

10 238 156

10 686 696

11 528 217

Remonty

3 594 972

1 896 903

1 496 541

2 217 506

1 645 845

Zakup energii, materiałów i
wyposażenia oraz usług

9 768 768

8 794 789

7 367 416

8 759 212

9 692 921

Pozostałe wydatki bieżące

4 022 037

4 303 129

4 528 067

5 036 253

5 012 262

Odsetki od pożyczek, kredytów i

pap. wart.

1 094 568

1 538 627

1 862 017

1 313 163

938 947

WYDATKI MAJĄTKOWE:

25 887 623

5 455 273

3 460 358

2 225 776

6 129 455

WYDATKI RAZEM

86 260 115 66 612 585 66 478 791 67 681 187 75 078 640

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Page 21

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie

w

ydatkó

w

Gm

iny w

latach 2

0

1

0 - 2014

21

Tabela 9: Struktura wydatków Gminy w latach 2010-2014

2010

2011

2012

2013

2014

WYDATKI BIEŻĄCE:

70,0%

91,8%

94,8%

96,7%

91,8%

Dotacje i subwencje

2,6%

3,3%

4,3%

4,5%

5,0%

Wynagrodzenia i składki od nich

naliczane

33,7%

47,9%

52,2%

50,9%

48,4%

Świadczenia na rzecz osób

fizycznych

12,3%

15,7%

15,4%

15,8%

15,4%

Remonty

4,2%

2,8%

2,3%

3,3%

2,2%

Zakup energii, materiałów i

wyposażenia oraz usług

11,3%

13,2%

11,1%
12,9%
12,9%
Pozostałe wydatki bieżące
4,7%
6,5%
6,8%
7,4%
6,7%
Odsetki od pożyczek, kredytów i pap.

wart.

1,3%
2,3%
2,8%
1,9%
1,3%

WYDATKI MAJĄTKOWE:

30,0%
8,2%
5,2%
3,3%
8,2%

WYDATKI RAZEM

100%
100%
100%
100%
100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 10: Dynamika wydatków Gminy w latach 2010-2014

2011/

2010

2012/

2011

2013/

2012

2014/

2013

2014/

2010

WYDATKI BIEŻĄCE:

101,3%
103,0%
103,9%
105,3%
114,2%

Dotacje i subwencje

100,3%
127,8%
106,5%

124,7%
170,1%
Wynagrodzenia i składki od nich
naliczane
109,9%
108,7%
99,2%
105,6%
125,2%
Świadczenia na rzecz osób
fizycznych
98,6%
97,7%
104,4%
107,9%
108,5%
Remonty
52,8%
78,9%
148,2%
74,2%
45,8%
Zakup energii, materiałów i
wyposażenia oraz usług
90,0%
83,8%
118,9%
110,7%
99,2%
Pozostałe wydatki bieżące
107,0%
105,2%
111,2%
99,5%
124,6%
Odsetki od pożyczek, kredytów i pap.
wart.
140,6%
121,0%
70,5%
71,5%
85,8%
WYDATKI MAJĄTKOWE:
21,1%
63,4%
64,3%
275,4%
23,7%
WYDATKI RAZEM
77,2%

99,8%
101,8%
110,9%
87,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Wydatki bieżące mają zazwyczaj charakter powtarzalny i liniowy. W badanym okresie stanowiły one od 70,0% do 96,7% wydatków ogółem, co oznacza, że pozostałe 3,3% do rekordowych 30,0% to wydatki majątkowe, przeznaczane na inwestycje.

W strukturze wydatków bieżących należy zauważyć niezmiennie dominującą grupę wynagrodzeń i składek od nich naliczanych – średnio 46,6%. Dominacja ta to typowe zjawisko dla samorządów w Polsce.

Wydatki majątkowe średnio stanowiły 11% wszystkich wydatków, co oznacza umiarkowany udział – co dziewiątą złotówkę Gmina wydawała na cele inwestycyjne. Łącznie w latach 2010-2014 zrealizowano 43,16 mln PLN inwestycji.

Analiza dynamiki wykazuje, iż wydatki bieżące charakteryzują się podobną stopą wzrostu jak dochody bieżące, choć wydatki bieżące rosły także w 2011 roku. Łącznie w ciągu pięciu lat wzrosły o 14,2%, co w zderzeniu z dynamiką dochodów bieżących na poziomie 16,3% oznacza, że zasoby finansowe Gminy na przestrzeni 5 analizowanych lat uległy niewielkiemu wzrostowi.

Page 22

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie w

ydatkó

w

Gm

iny w

latach 2

0

1

0 - 2014

22

Wykres 8: Wydatki Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły w latach 2010-2014 o 25,2%, co z uwagi na udział wydatków oświatowych w budżecie Gminy, spowodowane było realizacją przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U z 2006 r. nr 97, poz. 674, z późn. zm.), tj. między innymi wzrostem wysokości minimalnych stawek wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli w latach 2009 – 2012 (tj. od: I.2009 r. – 5,0% i IX.2009 – 5,0%, IX.2010 r. -7,0%, IX.2011 r. – 7,0%, IX.2012 r. 3,8%), wzrostem dodatków socjalnych (wiejskich, mieszkaniowych, odpisów na ZFŚS, a także wypłatami dodatków uzupełniających dla nauczycieli).

Przyjrzyjmy się dokładniej strukturze i dynamice wydatków na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy Sulechów. Do analizy przyjęto następujące paragrafy klasyfikacji budżetowej: (§ 4010, 4040, 4110, 4120, 4170 oraz w przypadku oświaty również paragraf § 3020, w ramach którego wypłacane są

dotatki takie, jak wiejski czy mieszkaniowy. Analiza obejmuje lata 2010-2014 oraz porównawczo plan na rok 2015.

0

10 000 000

20 000 000

30 000 000

40 000 000

50 000 000

60 000 000

70 000 000

80 000 000

90 000 000

100 000 000

2010

2011

2012

2013

2014

Wydatki majątkowe

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap.

wart.

Pozostałe wydatki bieżące

Zakup energii, materiałów i wyposażenia
oraz usług

Remonty

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Wynagrodzenia i składki od nich
naliczane

Dotacje i subwencje

Page 23

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie w

ydatkó

w

Gm

iny w

latach 2

0

1

0 - 2014

23

Tabela 11: Wydatki na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy w latach
2010-2014

2010

2011

2012
2013
2014 2015 plan

JEDNOSTKA:

OPS

2 734 223

2 937 063

3 073 592

3 289 890

3 362 998

3 753 559

OSIR

447 048

985 217

1 087 918

1 085 489

1 182 936

1 012 634

ZGMK

594 381

617 940

649 460

611 998

638 180

691 300

Oświata

20 735 692

22 736 012

24 677 081

24 037 865

25 543 636

24 885 220

Urząd Miejski (w tym: Straż Miejska
oraz Pełnomocnik ds. uzależnień)

4 592 073

4 758 407

5 277 676

5 440 883

5 649 925

5 730 737

RAZEM

29 103 417 32 034 640 34 765 727 34 466 125 36 377 675 36 073 450

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 12: Dynamika wydatków na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy w latach 2010-2014

2011/

2010

2012/

2011

2013/

2012

2014/

2013

2015/

2014

2015/

2010

JEDNOSTKA:

OPS

107,4%

104,6%

107,0%

102,2%

111,6%

137,3%

OSIR

220,4%

110,4%

99,8%

109,0%

85,6%

226,5%

ZGMK

104,0%

105,1%

94,2%

104,3%

108,3%

116,3%

Oświata

109,6%

108,5%

97,4%

106,3%

97,4%

120,0%

Urząd Miejski (w tym: Straż Miejska
oraz Pełnomocnik ds. uzależnień)

103,6%

110,9%

103,1%

103,8%

101,4%

124,8%

RAZEM

110,1%

108,5%

99,1%

105,5%

99,2%

123,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Wykres 9: Struktura wydatków na wynagrodzenia i pochodne w poszczególnych jednostkach Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Jak wynika z powyższych zestawień, wydatki na wynagrodzenia i pochodne wzrosły w każdej jednostce, a najwięcej wydatków generuje oświata. Natomiast największe

-

5 000 000

10 000 000

15 000 000

20 000 000

25 000 000

30 000 000

35 000 000

40 000 000

2010

2011

2012

2013

2014 2015 plan

ZGMK

OSIR

OPS

Urząd Miejski (w tym: Straż

Miejska oraz Pełnomocnik

ds. uzależnień)

Oświata

Page 24

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zestaw

ien

ie relacji m

ięd

zy do

chodam

i i w

ydatkam

i Gm

in

y w

latach 2

0

1

0 - 2014

24

przyrosty wydatków na wynagrodzenia i pochodne zanotowano w latach 2011-2012 –

dynamika rzędu 8,5-10,1%. Plan na 2015 rok zakłada spadek wydatków z tego tytułu o ok. 0,3 mln PLN.

5. Zestawienie relacji między dochodami i wydatkami Gminy w latach 2010 - 2014

Analizując wzajemne relacje między dochodami i wydatkami, można wykazać pozytywne i negatywne trendy w dysponowaniu zasobami Gminy. Ponadto połączenie wskaźników strukturalnych z analizą dynamiki zmian, pomaga ukazać ogólny obraz sytuacji budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego. Zestawienie wzajemnych zależności między analogicznymi grupami dochodów i wydatków prezentuje Wykres 9. Widać na nim wyraźnie, że choć dochody bieżące charakteryzowały się sumarycznie podobną dynamiką jak wydatki bieżące, to od 2011 roku dochody bieżące rosną szybciej, aniżeli wydatki bieżące. W efekcie poziom nadwyżki bieżącej, która określa ilość środków do wykorzystania na inwestycje i spłatę zobowiązań, jest w 2014 roku na znacznie wyższym poziomie niż w roku 2010. Linia niebieska i pomarańczowa, oznaczające liniowy trend odpowiednio dochodów bieżących oraz wydatków bieżących, delikatnie rozchylają się. Oznacza to, że dochody bieżące mają większy potencjał do wzrostu.

Wykres 10: Poziom i dynamika dochodów oraz wydatków bieżących w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

50 000 000

55 000 000

60 000 000

65 000 000

70 000 000

75 000 000

2010

2011

2012

2013

2014

Dochody

bieżące

Wydatki

bieżące

Liniowy

(Dochody

bieżące)

Liniowy

(Wydatki

bieżące)

Page 25

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: W

olne środki operacyjne

25

6. Wolne środki operacyjne

Wysokość wolnych środków finansowych wskazuje na zdolność jednostki do

regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Zgodnie z powyższym opisem układ wolnych środków operacyjnych może wyglądać następująco:

Tabela 13: Poziom wolnych środków operacyjnych Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

2010

2011

2012

2013

2014

1. Dochody bieżące

63 064 888

61 684 395

64 226 684

68 601 134

73 368 588

2. Wydatki bieżące bez obsługi długu

59 277 924

59 618 685

61 156 417

64 142 248

68 010 238

3. Wolne środki operacyjne (1-2)

3 786 964

2 065 710

3 070 267

4 458 886

5 358 350

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

W latach 2010-2014 poziom wolnych środków operacyjnych kształtował się w granicach od około 2,07 mln PLN w roku 2011 do 5,36 mln PLN w 2014 roku.

Przeciętnie w latach 2010-2014 wolne środki operacyjne wyniosły 3,75 mln PLN, co oznacza, że średnio stanowiły 5,19% pozyskanych dochodów. Z doświadczenia wynika, iż samorząd dążący do rozwoju powinien osiągać poziom co najmniej 10%, zatem wyniki Gminy nie są korzystne.

7. Wykonanie budżetu Gminy w latach 2010-2014

Poniższa tabela przedstawia zbiorczo dane dotyczące wykonania budżetów Gminy Sulechów w latach 2010-2014.

dochody bieżące

wolne

środki

operacyjne

dodatnie

wydatki

bieżące bez

obsługi

długu

wydatki bieżące bez

obsługi długu

wolne
środki
operacyjne
ujemne
dochody
bieżące

Dla celów niniejszej analizy przyjęto kategorię "wolnych środków operacyjnych" jako różnicę:

- dochody bieżące – wydatki bieżące bez obsługi długu.
- dochody bieżące = dochody ogółem - dochody majątkowe
- wydatki bieżące = wydatki ogółem - wydatki majątkowe

Page 26

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: Zobo

w

iązania Gm

iny

26

Tabela 14: Wykonanie budżetu Gminy w latach 2010-2014 (dane w PLN)

RACHUNEK PRZEPLYWÓW

2010

2011

2012

2013

2014

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

63 064 888

61 684 395

64 226 684

68 601 134

73 368 588

Subwencje i dotacje:

25 648 255

24 929 323

25 376 456

26 352 071

28 319 217

Subwencje ogółem

13 783 438

14 772 664

15 014 604

15 170 081

15 762 072

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 864 817

10 156 659

10 361 852

11 181 990

12 557 145

Dochody własne:

37 416 633

36 755 072

38 850 228

42 249 063

45 049 372

Wpływy z podatków

17 231 400

15 852 865

17 375 975

19 082 851

19 307 604

Udział w podatkach budżetu państwa

10 940 947

12 575 587

13 070 299

13 893 464

15 170 386

Wpływy z opłat

2 820 405

2 764 637

2 877 820

3 730 647

5 243 526

Odsetki

233 261

239 219

326 050

387 250

278 549

Pozostałe dochody

6 190 620

5 322 765

5 200 083

5 154 852

5 049 308

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI

DŁUGU:

59 277 924

59 618 685

61 156 417

64 142 248

68 010 238

Dotacje i subwencje

2 210 252

2 216 546

2 831 657

3 015 289

3 759 871

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

29 053 552

31 927 221

34 694 580

34 427 293

36 371 122

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 628 343

10 480 097

10 238 156

10 686 696

11 528 217

Remonty

3 594 972

1 896 903

1 496 541

2 217 506

1 645 845

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz
usług

9 768 768

8 794 789

7 367 416

8 759 212

9 692 921

Pozostałe wydatki bieżące

4 022 037

4 303 129

4 528 067

5 036 253

5 012 262

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 786 964

2 065 710

3 070 267

4 458 886

5 358 350

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

1 094 568

1 538 627

1 862 017

1 313 163

938 947

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

1 094 568

1 538 627

1 862 017

1 313 163

938 947

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

2 692 395

527 083

1 208 250

3 145 723

4 419 403

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

13 036 565

2 674 097

1 996 769

3 577 551

3 664 295

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt.
wieczystego (os. fizycz.) w prawo własności
(076)

50 722

182 535

257 127

100 794

43 200

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

1 210 307

860 694

838 683

2 485 398

1 273 173

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania
inwestycyjne

11 775 536

1 630 868

900 959

991 360

2 347 922

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

25 887 623

5 455 273

3 460 358

2 225 776

6 129 455

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-10 158 662

-2 254 093

-255 339

4 497 498

1 954 243

IX. PRZYCHODY:

13 439 066

6 196 543

5 849 020

1 651 853

310 179
Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów,
pożyczek oraz wyemitowanych obligacji

11 908 426

5 397 574

4 397 947

0

0

Pozostałe przychody

1 530 640

798 969

1 451 073

1 651 853

310 179

X. ROZCHODY:

2 305 476

3 011 454

3 941 928

5 877 646

1 781 713

Spłata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

2 305 476

3 011 454

3 941 928

5 877 646

1 781 713

Pozostałe rozchody

0

0

0

0

0

XI. WYNIK BUDŻETU [VIII + IX - X]

974 927

930 997

1 651 753

271 705

482 709

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

8. Zobowiązania Gminy

Poniższa tabela przedstawia w sposób zbiorczy kształtowanie się zobowiązań Gminy
Sulechów w latach 2010-2014.

Page 27

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: Zobo

w

iązania G
m
iny
27

Tabela 15: Zobowiązania Gminy w latach 2010-2014

2010
2011
2012
2013
2014
Transze
11 908 426
5 397 574
4 397 947
-
-
Raty kapitałowe
2 305 476
3 011 454
3 941 928
5 877 646
1 781 713
Zmniejszenia długu (umorzenia)
239 511
632 944
-
-
239 511
Odsetki
1 094 568
1 538 627
1 862 017
1 313 163
938 947
Stan na koniec roku
29 377 925
31 131 101
31 587 120
25 709 474
23 927 762

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.
W latach 2010-2014 stan długu Gminy wzrósł. Zaciągnięto łącznie 21,7 mln PLN nowych zobowiązań, spłacono 16,9 mln PLN, jednocześnie Gminie umorzono 0,87 mln PLN długu, co łącznie oznacza, że na koniec 2014 roku przybyło 3,9 mln PLN nowego długu w stosunku do początku 2010. Należy podkreślić, że w tym czasie zrealizowano 43,16 mln PLN inwestycji, co oznacza, że 1 PLN nowego długu wygenerowała 11 PLN inwestycji - jest to bardzo dobry wynik, wskazujący na wysoką efektywność zaciąganego długu.
Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia z art.

243 UoFP, który obecnie determinuje zdolność Samorządu do obsługi zobowiązań. Wykres ukazuje wartości wskaźnika bazowego jednorocznego, tj. stosunek dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące, powiększonych o sprzedaż majątku, do dochodów ogółem, dla danego roku (patrz art. 243 UoFP).

Wykres 11: Wskaźnik bazowy jednoroczny z art. 243 UoFP w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Analizując wykres 11 stwierdzić należy, że wynik determinujący w myśl art. 243 UoFP zdolność Gminy do obsługi zobowiązań, od 2011 roku wyraźnie rośnie, z delikatnym spadkiem w 2014 roku. W latach 2011-2012 na kiepski rezultat wpłynęła przede wszystkim niska wartość nadwyżki operacyjnej oraz umiarkowana sprzedaż mienia. Z kolei na wzrost w latach 2013-2014 niemal po równo wpłynęły zarówno sprzedaż mienia, jak i szybszy wzrost dochodów bieżących, aniżeli wydatków bieżących. Reasumując, wskaźnik bazowy jednoroczny w latach 2013-2014 jest na dobrym poziomie, co nie powinno rodzić problemów ze spłatą długów w przyszłości. Przypomnijmy, że w myśl art. 243 UoFP, dany wskaźnik jednoroczny determinuje zdolność Gminy do spłaty zobowiązań na kolejne 3 lata.

5,1%

2,2%

3,1%

7,8%

7,4%

0,0%

2,0%

4,0%

6,0%

8,0%

10,0%

2010

2011

2012

2013

2014

Wskaźnik bazowy jednoroczny

Page 28

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

od

sum

ow

anie

28

9. Podsumowanie

Analizę historyczną można podsumować trzema zasadniczymi wnioskami:

1. Gmina zrealizowała umiarkowaną ilość inwestycji, dostosowując ich skalę do swoich możliwości finansowych. Inwestycje te były w dużej części finansowane kredytami.
2. Gmina osiąga dość dobre rezultaty w zakresie limitu z art. 243 UoFP,

oznaczającego zdolność do obsługi długu.

3. Chcąc kontynuować/wzmocnić działalność inwestycyjną, Gmina musi bacznie analizować kształtowanie się relacji dochody bieżące/wydatki bieżące, nie dopuszczając do wzrostu wydatków bieżących powyżej dynamiki dochodów bieżących. Kluczowa tutaj będzie ocena sytuacji na podstawie projekcji opartych na budżecie roku 2015 oraz prognoz na lata kolejne, w korelacji z harmonogramem spłat zaciągniętych kredytów.

10.

Projekcje sytuacji finansowej Gminy

Projekcje opierają się na długoterminowej prognozie wolnych środków finansowych. Ich wielkość wskazuje na zdolność jednostki do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Zamieszczone w niniejszym rozdziale tabele i wykresy zostały przygotowane w celu zobrazowania zjawisk występujących w budżecie jednostki w latach objętych analizą. Przedstawione tabele obrazują sytuację finansową jednostki oraz odzwierciedlają przepływy środków pieniężnych w kolejnych latach w sposób przypominający analizę „cash flow” stosowaną w przedsiębiorstwach.

10.1 Założenia analizy, zobowiązania finansowe Gminy

Założenia ogólne

Punktem wyjścia dla prognoz były dane dotyczące wykonania budżetów lat 2010-2014 oraz budżetu na rok 2015 wg stanu na dzień 31.07.2015r.

Wartości dla lat 2016-2020 zostały zaprognozowane jako pochodna wartości z roku 2015, indeksowana o odpowiednie wskaźniki wzrostu, dla których wagi określono w kolumnie 'Założenia wzrostu'.

Założenia do prognoz dochodów

Dochody budżetowe bieżące podzielono wg źródeł i przyjęto dla nich następujące założenia:

Page 29

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

29

Tabela 16: Dochody – przyjęte założenia

Wyszczególnienie

Założenia wzrostu

2015

2016

2017

2018

2019

2020

stały

% PKB

%
inflacji
Wpływy z podatków
19 082 790
19 546 087
20 048 768
20 765 221
21 507 741
22 277 285
Podatek rolny
0%
0%
100%
895 000
910 215
926 599
949 764
973 508
997 846
Podatek leśny
0%
0%
100%
247 790
252 002
256 538
262 952
269 526
276 264
Podatek od nieruchomości
0%
0%
150%
16 520 000
16 941 260
17 398 674
18 051 124
18 728 041
19 430 343
Podatek od środków transportowych
0%
0%
100%
810 000
823 770
838 598
859 563
881 052
903 078
Podatek od spadków i darowizn

0%
0%
0%
30 000
30 000
30 000
30 000
30 000
30 000
Podatek od czynności cywilnoprawnych
0%
0%
100%
520 000
528 840
538 359
551 818
565 614
579 754
Wpływy z karty podatkowej
0%
0%
0%
60 000
60 000
60 000
60 000
60 000
60 000
60 000
Wpływy z opłat
4 876 454
4 958 085
5 046 859
5 172 376
5 301 030
5 432 901
Opłata skarbową
0%
0%
100%
150 000
152 550
155 296
159 178
163 158
167 237
Opłaty eksploatacyjne
0%
0%
0%

27 000
26 190
26 190
26 190
26 190
26 190
Wpływy z opłaty targowej
0%
0%
100%
45 000
45 765
46 589
47 753
48 947
50 171
Opłaty za zezwolenia na sprzedaż alkoholu
0%
0%
100%
510 000
518 670
528 006
541 206
554 736
568 605
Inne opłaty
0%
0%
100%
4 144 454
4 214 910
4 290 778
4 398 048
4 507 999
4 620 699
Udział w podatkach budżetu państwa
15 595 906
16 181 900
16 806 040
17 471 009
18 145 147
18 827 478
Pod. dochodowy od osób fizycznych
0%
100%
0%
15 245 906
15 825 250
16 442 435

17 100 133

17 767 038

18 442 185

Pod. dochodowy od osób prawnych

0%

50%

0%

350 000

356 650

363 605

370 877

378 109

385 293

Dochody z majątku

6 714 671

2 868 398

2 893 375

2 928 469

2 964 130

3 000 371

Dochody z najmu i dzierżawy składników
majątkowych

0%

0%

50%

1 945 065

1 961 598

1 979 252

2 003 993

2 029 043

2 054 406

Wpływy z przekształcenia prawa użytkowania
wieczystego w prawo własności

0%

0%

100%

100 000

101 700

103 531

106 119

108 772

111 491

Wpływy z tyt. odpłatnego nabycia prawa
własności oraz prawa użytkowania
wieczystego nieruchomości

Przyjmuje się wartości:

4 369 411

500 000

500 000

500 000

500 000
500 000
Wpływy ze sprzedaży składników
majątkowych
Przyjmuje się wartości:
195
0
0
0
0
0
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste
użytkowanie nieruchomości
0%
0%
100%
300 000
305 100
310 592
318 357
326 316
334 473
Odsetki
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
Page 30
2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.
R
ozd
ział: P
rojekcje sytuacji finan
sow
ej Gm
iny
30
Wyszczególnienie
Założenia wzrostu
2015
2016
2017
2018
2019
2020
stały
% PKB

%
inflacji
Od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i
opłat
0%
0%
0%
127 001
127 001
127 001
127 001
127 001
127 001
127 001
Pozostałe odsetki
0%
0%
0%
114 325
114 325
114 325
114 325
114 325
114 325
114 325
Pozostałe dochody
3 871 287
3 930 809
3 994 903
4 085 526
4 178 414
4 273 625
Grzywny, mandaty i kary pieniężne
0%
0%
0%
370 000
370 000
370 000
370 000
370 000
370 000
370 000
Wpływy z usług
0%
0%
100%
2 704 225
2 750 197
2 799 700
2 869 693
2 941 435
3 014 971

Inne dochody

0%

0%

100%

797 062

810 612

825 203

845 833

866 979

888 653

Subwencje z budżetu państwa

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

Subwencja oświatowa

0%

0%

50%

15 245 124

15 374 708

15 513 080

15 706 993

15 903 331

16 102 122

Subwencja wyrównawcza

0%

0%

50%

566 194

571 007

576 146

583 348

590 639

598 022

Subwencja równoważąca

0%

0%

0%

580 076

580 076

580 076

580 076

580 076

580 076

Dotacje celowe z budżetu państwa

11 391 137

11 487 962

11 591 353

11 736 245

11 882 948

12 031 485

Zadania bieżące zlecone i powierzone

0%

0%

50%

8 561 107

8 633 877

8 711 581

8 820 476

8 930 732

9 042 366

Zadania bieżące własne

0%

0%

50%

2 830 030

2 854 085

2 879 772

2 915 769

2 952 216

2 989 119

Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł

pozabudżetowych

201 669

201 669

201 669

201 669

201 669

201 669

Na zadania realiz. na podst. porozum. między

jedn. samorządu teryt.

0%

0%

0%

82 593

82 593

82 593

82 593

82 593

82 593

Fundusze celowe

0%

0%

0%

98 476

98 476

98 476

98 476

98 476

98 476

Inne

0%

0%

0%

20 600

20 600

20 600

20 600

20 600

20 600

Źródło: Opracowanie własne

Założenia do prognoz wydatków bieżących

Wydatki bieżące podzielono wg działów i w ramach każdego działu wyodrębniono wydatki wg kilku grup.

Przyjęto dla nich następujące

założenia:

Page 31

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

31

Tabela 17: Wydatki bieżące – przyjęte założenia

Wyszczególnienie

Założenia wzrostu

2015

2016

2017

2018

2019

2020

stały

% PKB

%

inflacji

010 Rolnictwo i łowiectwo

455 256

459 917

464 910

471 932

479 078

486 349

Dotacje i subwencje

0%
0%
0%
15 900
15 900
15 900
15 900
15 900
15 900
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane
0%
0%
50%
5 849
5 899
5 952
6 026
6 102
6 178
Remonty
0%
0%
100%
102 800
104 548
106 429
109 090
111 817
114 613
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
6 139
6 244
6 356
6 515
6 678
6 845
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
324 568
327 327
330 273
334 401
338 581
342 813
600 Transport i łączność

1 039 057

1 056 703

1 075 704

1 102 570

1 130 107

1 158 332

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

3 406

3 464

3 526

3 614

3 705

3 797

Remonty

0%

0%

100%

779 722

792 977

807 251

827 432

848 118

869 321

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

253 811

258 126

262 772

269 341

276 075

282 977

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

2 118

2 136

2 155

2 182

2 209

2 237

630 Turystyka

18 283

18 594

18 928

19 402

19 887

20 384

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

7 550

7 678

7 817

8 012

8 212

8 418

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

10 733

10 915

11 112

11 390

11 674

11 966

700 Gospodarka mieszkaniowa

3 281 125

3 327 639

3 377 643

3 448 219

3 520 387

3 594 184

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

691 300

697 176

703 451

712 244

721 147

730 161

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

0%

500

500

500

500

500

500

Remonty

0%

0%

100%

500 000

508 500

517 653

530 594

543 859

557 456

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

1 691 600

1 720 357

1 751 324

1 795 107

1 839 984

1 885 984

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

397 725

401 106

404 716

409 775

414 897

420 083

710 Działalność usługowa

182 000

185 077

188 390

193 075

197 876

202 796

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

2 000

2 017

2 035

2 061

2 086

2 112

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%
180 000
183 060
186 355
191 014
195 789
200 684
750 Administracja publiczna
1 124 452
1 136 393
1 149 187
1 167 180
1 185 489
1 204 119
Dotacje i subwencje
0%
0%
100%
27 262
27 726
28 225
28 930
29 654
30 395
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane
0%
0%
50%
592 826
597 865
603 246
610 786
618 421
626 151
Świadczenia na rzecz osób fizycznych
0%
0%
100%
35 000
35 595
36 236
37 142
38 070
39 022
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
218 100
221 808

225 800
231 445
237 231
243 162
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
251 264
253 400
255 680
258 876
262 112
265 389
750A Administracja publiczna - koszty
funkcjonowania organów JST
6 397 971
6 460 503
6 527 423
6 621 424
6 716 910
6 813 908
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane
0%
0%
50%
4 652 808
4 692 356
4 734 588
4 793 770
4 853 692
4 914 363
Świadczenia na rzecz osób fizycznych
0%
0%
100%
314 000
319 338
325 086
333 213
341 544
350 082
Remonty
0%
0%
100%
57 880
58 864
59 924
61 422

62 957
64 531
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
586 910
596 887
607 631
622 822
638 393
654 353
Page 32
2015 r.
ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.
R
ozd
ział: P
rojekcje sytuacji finan
sow
ej Gm
iny
32
Wyszczególnienie
Założenia wzrostu
2015
2016
2017
2018
2019
2020
stały
% PKB
%
inflacji
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
786 373
793 057
800 195
810 197
820 325
830 579
751 Urzędy naczelných organów władzy
państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz
sądownictwa
101 599
103 054

104 617
106 825
109 082
111 391
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane
0%
0%
50%
31 079
31 343
31 625
32 021
32 421
32 826
Świadczenia na rzecz osób fizycznych
0%
0%
100%
46 739
47 534
48 389
49 599
50 839
52 110
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
22 781
23 168
23 585
24 175
24 779
25 399
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
1 000
1 009
1 018
1 030
1 043
1 056
752 Obrona narodowa
1 500
1 513
1 526
1 545
1 565

1 584
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane
0%
0%
50%
1 500
1 513
1 526
1 545
1 565
1 584
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona
przeciwpożarowa
607 199
614 002
621 296
631 561
642 018
652 669
Dotacje i subwencje
0%
0%
100%
12 194
12 401
12 625
12 940
13 264
13 595
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane
0%
0%
50%
380 890
384 128
387 585
392 430
397 335
402 302
Świadczenia na rzecz osób fizycznych
0%
0%
100%
5 000
5 085
5 177
5 306
5 439
5 575
Remonty

0%
0%
100%
15 000
15 255
15 530
15 918
16 316
16 724
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
160 940
163 676
166 622
170 788
175 057
179 434
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
33 175
33 457
33 758
34 180
34 607
35 040
758 Różne rozliczenia
243 340
245 408
247 617
250 712
253 846
257 019
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
243 340
245 408
247 617
250 712
253 846
257 019
801 Oświata i wychowanie
31 119 553
31 419 493
31 740 414

32 191 102

32 648 772

33 113 545

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

1 253 060

1 274 362

1 297 301

1 329 733

1 362 976

1 397 051

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

24 546 966

24 755 615

24 978 416

25 290 646

25 606 779

25 926 864

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

354 554

360 581

367 072

376 249

385 655

395 296

Remonty

0%

0%

100%

150 832

153 396

156 157

160 061

164 063

168 164

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

2 409 052

2 450 005

2 494 105

2 556 458

2 620 370

2 685 879

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

2 405 090

2 425 533

2 447 363

2 477 955

2 508 929

2 540 291

851 Ochrona zdrowia

498 000

503 876

510 180

519 059

528 112

537 341

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

74 150

75 411

76 768

78 687

80 654

82 671

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

290 813

293 285

295 924

299 624

303 369

307 161

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

450

458

466

478

489

502

Remonty

0%

0%

100%

400

407

414

424

435

446

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

118 305

120 316

122 482

125 544

128 683

131 900

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

13 882

14 000

14 126

14 303

14 481

14 662

852 Pomoc społeczna

14 558 347

14 764 450

14 986 014

15 298 729

15 618 488

15 945 457

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

55 000

55 935

56 942

58 365

59 825

61 320

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%
3 832 359
3 864 934
3 899 718
3 948 465
3 997 821
4 047 794
Świadczenia na rzecz osób fizycznych
0%
0%
100%
9 292 558
9 450 531
9 620 641
9 861 157
10 107 686
10 360 378
Page 33
Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.
R
ozd
ział: P
rojekcje sytuacji finan
sow
ej Gm
iny
33
Wyszczególnienie
Założenia wzrostu
2015
2016
2017
2018
2019
2020
stały
% PKB
%
inflacji
Remonty
0%
0%
100%
11 094
11 283
11 486
11 773
12 067
12 369

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

330 446

336 064

342 113

350 666

359 432

368 418

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

1 036 890

1 045 704

1 055 115

1 068 304

1 081 658

1 095 178

854 Edukacyjna opieka wychowawcza

244 872

248 314

252 013

257 234

262 572

268 029

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%

0%

50%

84 872

85 594

86 364

87 444

88 537

89 643

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

0%

0%

100%

160 000

162 720

165 649

169 790

174 035

178 386

900 Gospodarka komunalna i ochrona

środowiska

5 226 251

5 315 002
5 410 571
5 545 693
5 684 192
5 826 151
Remonty
0%
0%
100%
534 500
543 587
553 371
567 205
581 385
595 920
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
4 680 579
4 760 149
4 845 832
4 966 977
5 091 152
5 218 431
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
11 172
11 267
11 368
11 510
11 654
11 800
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego
1 699 560
1 717 208
1 735 139
1 753 948
1 772 982
1 792 244
Dotacje i subwencje
0%
0%
100%
1 604 000
1 620 040
1 636 240
1 652 603

1 669 129

1 685 820

Remonty

0%

0%

100%

22 961

23 351

23 772

24 366

24 975

25 599

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

0%

0%

100%

70 599

71 799

73 092

74 919

76 792

78 712

Pozostałe wydatki bieżące

0%

0%

50%

2 000

2 017

2 035

2 061

2 086

2 112

926 Kultura fizyczna i sport

3 147 207

3 191 559

3 239 237

3 306 526

3 375 326

3 445 672

Dotacje i subwencje

0%

0%

100%

758 650

771 547

785 435

805 071

825 198

845 827

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

0%
0%
50%
1 012 634
1 021 241
1 030 433
1 043 313
1 056 354
1 069 559
Świadczenia na rzecz osób fizycznych
0%
0%
100%
268 924
273 495
278 418
285 379
292 513
299 826
Remonty
0%
0%
100%
40 000
40 680
41 412
42 448
43 509
44 596
Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług
0%
0%
100%
1 003 179
1 020 233
1 038 597
1 064 562
1 091 176
1 118 456
Pozostałe wydatki bieżące
0%
0%
50%
63 820
64 362
64 942
65 754
66 575
67 408
Źródło: Opracowanie własne

Tabela 18 ukazuje harmonogram spłaty zaciągniętych zobowiązań Gminy Sulechów.

Page 34

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

34

Tabela 18: Harmonogram spłaty zaciągniętych zobowiązań

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

Transze

-

-

-

-

-

-

-

-

Raty kapitałowe

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Odsetki

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

Stan na koniec roku

21 330 170

17 744 578
13 965 373
10 185 002
6 546 219
2 998 147
1 998 147
0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Tabela 19 ukazuje kwotowo plan inwestycji do realizacji przez Gminę Sulechów w najbliższym czasie. Jak widać, potrzeba wygospodarować ok. 10,8 mln PLN na wkład własny.

Tabela 19: Kwotowy plan inwestycji

2015
2016
2017
2018
2019 RAZEM

Dochody (dotacje)

9 212 923
13 848 798
8 675 729
4 059 807
154 106
35 951 362

Wydatki majątkowe

14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
46 735 258

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Sulechów.

Analiza powyższych tabel oraz zestawienie poszczególnych pozycji z danymi historycznymi, pozwala wychwycić bardzo ważny fakt: w latach

2016-2020 Gminę Sulechów czeka zwiększona spłata rat kapitałowych. Okres ten pokrywa się z być może już ostatnią perspektywą

finansowania unijnego, zatem jakie są możliwości realizacji inwestycji w najbliższym czasie?

10.2 Projekcje sytuacji finansowej

Page 35

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

35

Tabela 20: Projekcje finansowe – wariant wyjściowy

Źródło: Opracowanie własne

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028 75 340 326 76 890 065 78 866 139 80 887 680 82 954 869 82 954 869 82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200

28 215 421

28 462 324

28 808 331

29 158 664

29 513 375

29 513 375

29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

17 280 221

17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806

11 689 631

11 793 022

11 937 914

12 084 617

12 233 154

12 233 154

12 233 154

Dochody własne:

45 912 828

47 124 906

48 427 741

50 057 808

51 729 016

53 441 494

53 441 494

53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

22 277 285

22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

18 827 478

18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454

5 263 185

5 357 451

5 490 732

5 627 346

5 767 375

5 767 375

5 767 375

Odsetki

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

Pozostałe dochody

5 816 352

5 892 407

5 974 156

6 089 519

6 207 457

6 328 031

6 328 031

6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:

69 945 572 70 768 704 71 650 811 72 886 737 74 146 686 75 431 174 75 431 174 75 431 174

Dotacje i subwencje

3 811 172

3 864 464

3 920 778

3 993 856

4 068 516

4 144 794

4 144 794

4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896

36 432 966

36 760 863

37 220 374

37 685 629

38 156 699

38 156 699

38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724

10 655 837

10 847 633

11 118 812

11 396 769

11 681 676

11 681 676

11 681 676

Remonty

2 215 189

2 252 847

2 293 398

2 350 733

2 409 502

2 469 739

2 469 739

2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

11 743 174

11 942 808

12 157 778

12 461 723

12 773 266

13 092 597

13 092 597

13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

5 619 782

5 670 360

5 741 240

5 813 005

5 885 668

5 885 668

5 885 668

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456

4 571 622

5 239 254

5 979 402

6 740 993

7 523 695

7 523 695

7 523 695

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122

3 985 501

4 763 605

5 617 146

6 490 025

7 380 530

7 448 751

7 493 723

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

13 682 529

14 450 498

9 279 260

4 665 925

762 878

611 491

111 491

111 491

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego
(os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000

101 700

103 531

106 119
108 772
111 491
111 491
111 491
Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)
4 369 606
500 000
500 000
500 000
500 000
500 000
0
0
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne
9 212 923
13 848 798
8 675 729
4 059 807
154 106
0
0
0
VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje
14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
0
0
0
VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)
2 114 883
1 632 793
3 836 124
5 506 829
7 071 602
7 992 021
7 560 242
7 605 214
IX. PRZYCHODY:
482 709
0
0
0
0
0
0
0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

0
0
0
0
0
0
0
0
0

Pozostałe przychody

482 709

0
0
0
0
0
0
0

X. ROZCHODY:

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Pozostałe rozchody

0
0
0
0
0
0
0
0
0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE INWESTYCJE

[VIII + IX - X]

0 -1 952 799

56 919 1 726 458 3 432 819 4 443 949 6 560 242 5 607 067

Page 36

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

36

Wykres 12: Projekcje – wariant wyjściowy

Źródło: Opracowanie własne

Page 37

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

37

Wyjaśnienia do wykresu:

1. Wykres obrazuje „Wolne środki operacyjne” (pole w kolorze żółtym, pozycja III z tabeli nr 20), pozostające do dyspozycji Gminy, które mogą być wydane na inwestycje oraz na obsługę zadłużenia.
2. Na pole „Wolne środki operacyjne” nałożone są inwestycje, które stanowią białe słupki. Wartości te odpowiadają rocznym nakładom inwestycyjnym poniesionym lub planowanym do poniesienia przez Gminę.
3. Część inwestycji finansowana jest przy pomocy dotacji z budżetu państwa i środków pozabudżetowych (UE), co na wykresie przedstawiono kolorem zielonym („Dotacje z budżetu i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje”).
4. „Podstawę” słupka inwestycji stanowi suma rat kapitałowych i odsetek przypadających w danym roku do spłaty (kolor brązowy oraz czerwony).
5. Polem w kolorze granatowym oznaczone są dochody ze sprzedaży majątku.
6. Gdy słupki przewyższają pola w kolorze żółtym oraz granatowym - oznacza to, że w tych latach Gmina nie była w stanie sfinansować wszystkich zadań inwestycyjnych i/lub wydatków na obsługę długu z własnych środków. W takim przypadku konieczne jest sfinansowanie niedoboru:
 - ze środków dotacyjnych „Dotacje z budżetu i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje” (pole w kolorze zielonym),
 - z przychodów z innych źródeł – nadwyżek z lat poprzednich (kolor jaskrawy zielony),
 - poprzez zaciągnięcie zobowiązań (kolor pomarańczowy).

10.3 Wnioski

Powyższa tabela oraz wykres dokumentnie obrazują, że przyjęte w założeniach wartości wzrostu wydatków bieżących na poziomie 50-100% inflacji, muszą

stanowić realizacyjną granicę w kolejnych budżetach, jeśli Gmina chce dalej się rozwijać. Wzrosty niektórych pozycji na poziomie 50% inflacji oznaczają de facto niewielki spadek w ujęciu realnym.

Przy tych założeniach, Gminie wystarczy środków na spłatę zaciągniętych zobowiązań, ale w 2016 roku może wystąpić niedobór środków na inwestycje – potrzebne będą dodatkowe środki (dochody, przychody, w tym kredyt).

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 243 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek (z wyjątkiem kredytów i pożyczek zaciąganych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki) wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych (z wyjątkiem papierów wartościowych emitowanych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki) określone wraz z należnymi odsetkami i dyskontem oraz

Page 38

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej G

m

iny

38

potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć wysokości wskaźnika obliczanego wg poniższego wzoru:

gdzie:

- R – planowana na rok budżetowy, łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych
- O – planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji
- D – dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym
- Db – dochody bieżące
- Sm – dochody ze sprzedaży majątku
- Wb – wydatki bieżące
- n – rok budżetowy, na który ustalana jest relacja
- n-i – rok poprzedzający rok budżetowy o i lat

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej oraz poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

Wskaźnik ten zaczął obowiązywać od 2014 roku, zastępując stosowane do końca

2013 roku włącznie, tj. 60% wskaźnik relacji łącznej kwoty długu do dochodów budżetowych oraz 15% wskaźnik relacji planowanych spłat kredytów, pożyczek i wykupu obligacji wraz z odsetkami i dyskontem w ciągu roku budżetowego do dochodów budżetowych.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Page 39

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

39

Wykres 13: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona.

Na poziom limitu wg art. 243 UoFP wpływają zasadniczo dwie kategorie: nadwyżka bieżąca oraz sprzedaż mienia. Zauważyć należy fakt, że w budżecie roku 2015 zaplanowano rekordową kwotę dochodu z tego tytułu: 4,37 mln PLN.

Jak będzie wyglądała sytuacja Gminy, gdy tych dochodów nie uda się zrealizować? Przeanalizujemy scenariusz, gdy z budżetu 2015 usuniemy 4 mln PLN dochodu z tyt. sprzedaży mienia.

10.4 Projekcje sytuacji finansowej bez sprzedaży mienia w 2015 roku

Page 40

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

40

Tabela 21: Projekcje finansowe – wariant bez sprzedaży mienia w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028

75 340 326

76 890 065

78 866 139

80 887 680

82 954 869

82 954 869

82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200

28 215 421

28 462 324

28 808 331

29 158 664

29 513 375

29 513 375

29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

17 280 221

17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806

11 689 631

11 793 022

11 937 914

12 084 617

12 233 154

12 233 154

12 233 154

Dochody własne:

45 912 828

47 124 906

48 427 741

50 057 808

51 729 016

53 441 494

53 441 494

53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

22 277 285

22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

18 827 478

18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454

5 263 185

5 357 451

5 490 732

5 627 346

5 767 375

5 767 375

5 767 375

Odsetki

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

Pozostałe dochody

5 816 352

5 892 407

5 974 156

6 089 519

6 207 457

6 328 031

6 328 031

6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:

69 945 572

70 768 704

71 650 811

72 886 737

74 146 686

75 431 174

75 431 174

75 431 174

Dotacje i subwencje

3 811 172

3 864 464

3 920 778

3 993 856

4 068 516

4 144 794

4 144 794

4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896

36 432 966

36 760 863

37 220 374

37 685 629

38 156 699

38 156 699

38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724

10 655 837

10 847 633

11 118 812

11 396 769

11 681 676

11 681 676

11 681 676

Remonty

2 215 189

2 252 847

2 293 398

2 350 733

2 409 502

2 469 739

2 469 739

2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

11 743 174

11 942 808

12 157 778

12 461 723

12 773 266

13 092 597

13 092 597

13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

5 619 782

5 670 360

5 741 240

5 813 005

5 885 668

5 885 668

5 885 668

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456

4 571 622

5 239 254

5 979 402

6 740 993

7 523 695

7 523 695

7 523 695

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122

3 985 501

4 763 605

5 617 146

6 490 025

7 380 530

7 448 751

7 493 723

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

9 682 529

14 450 498

9 279 260

4 665 925

762 878

611 491

111 491

111 491
Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego
(os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000

101 700

103 531

106 119

108 772

111 491

111 491

111 491

Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)

369 606

500 000

500 000

500 000

500 000

500 000

0

0

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne

9 212 923

13 848 798

8 675 729

4 059 807

154 106

0

0

0

VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje

14 767 768

16 803 206

10 206 740

4 776 243

181 301

0

0

0

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-1 885 117

1 632 793

3 836 124

5 506 829

7 071 602

7 992 021

7 560 242

7 605 214

IX. PRZYCHODY:

482 709

0

0
0
0
0
0
0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

0
0
0
0
0
0
0
0

Pozostałe przychody

482 709

0
0
0
0
0
0
0

X. ROZCHODY:

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Spłata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Pozostałe rozchody

0
0
0
0
0

0
0
0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE INWESTYCJE

[VIII + IX - X]

-4 000 000

-1 952 799

56 919

1 726 458

3 432 819

4 443 949

6 560 242

5 607 067

Page 41

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

41

Wykres 14: Projekcje – wariant bez sprzedaży mienia w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne

Page 42

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

42

Wyjaśnienia do wykresu:

Jedyna różnica na wykresie polega na zmniejszeniu granatowego pola sprzedaży mienia w 2015 roku.

10.5 Wnioski

ZGODNOŚĆ PROJEKCI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Wykres 15: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona, ale w 2018 roku praktycznie nie ma zapasu.

Oznacza to wniosek, że do 2018 roku Gmina nie powinna wykonywać żadnych ruchów, które wpłyną negatywnie na nadwyżkę bieżącą oraz poziom spłaty długu:

1. Wydatki bieżące muszą być trzymane w określonych w Analizie ryzach.
2. Stałemu monitoringowi muszą podlegać dochody bieżące – jeżeli przewidywane będą jakiegokolwiek odchylenia w stosunku do wartości wyznaczonych w Analizie, analogicznemu zmniejszeniu ulec będą musiały wydatki bieżące.
3. Gmina nie może sobie pozwolić na zaciąganie nowych kredytów.

Wszystkie te skutki są spowodowane kumulacją spłaty kredytów w latach 2016-2020 przy założonej określonej wielkości nadwyżki bieżącej.

Alternatywą mogą być dwa kolejne warianty: z oszczędnościami na wydatkach bieżących oraz z restrukturyzacją długu w celu wydłużenia okresu spłaty.

Page 43

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

43

10.6 Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach bieżących oświatowych

Audyt oświatowy wykazał następujący potencjał oszczędnościowy, przy założeniu przekazania szkół organizacjom:

Tabela 22: Potencjalne oszczędności w placówkach oświatowych

Placówka

Rok

2016

2017

2018

2019

2020

2021

Szkoła Podstawowa w Bukowie

1.09.2016 -235 422,00

697 841,49

697 841,49

697 841,49

697 841,49

697 841,49

Szkoła Podstawowa w Kalsku

1.09.2016 -216 540,00

531 843,17

531 843,17

531 843,17

531 843,17

531 843,17
Szkoła Podstawowa w Kijach
1.09.2017
-188 820,00
564 776,33
564 776,33
564 776,33
564 776,33
Szkoła Podstawowa w Brodach
1.09.2019
-205 452,00
656 420,46
631 644,00
Szkoła Podstawowa w Cigacicach
1.09.2019
-216 540,00
591 427,84
579 085,00
Gimnazjum w Pomorsku
1.09.2020
-259 326,00
530 371,62
Saldo (- wydatek, + zmniejszenie planu
wydatku)
-451 962,00 1 040 864,66 1 794 460,99 1 372 468,99 2 782 983,29 3 535 561,61

Źródło: Audyt oświaty w Gminie Sulechów

Page 44

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

44

Tabela 23: Projekcje finansowe – wariant restrukturyzacji oświaty

Źródło: Opracowanie własne

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

I. DOCHODY BIEŻĄCE:

73 897 028

75 340 326

76 890 065

78 866 139

80 887 680

82 954 869

82 954 869

82 954 869

Subwencje i dotacje:

27 984 200

28 215 421

28 462 324

28 808 331

29 158 664

29 513 375

29 513 375

29 513 375

Subwencje ogółem

16 391 394

16 525 790

16 669 302

16 870 417

17 074 046

17 280 221

17 280 221

17 280 221

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące

11 592 806

11 689 631

11 793 022

11 937 914

12 084 617

12 233 154

12 233 154

12 233 154

Dochody własne:

45 912 828

47 124 906

48 427 741

50 057 808

51 729 016

53 441 494

53 441 494

53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

22 277 285

22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

18 827 478

18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454

5 263 185

5 357 451

5 490 732

5 627 346

5 767 375

5 767 375

5 767 375

Odsetki

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

241 326

Pozostałe dochody

5 816 352

5 892 407

5 974 156

6 089 519

6 207 457

6 328 031

6 328 031

6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:

69 945 572

71 220 666

70 609 946

71 092 276

72 774 217

72 648 190

71 895 612

71 895 612

Dotacje i subwencje

3 811 172

3 864 464

3 920 778

3 993 856

4 068 516

4 144 794

4 144 794

4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896

36 432 966

36 760 863

37 220 374

37 685 629

38 156 699

38 156 699

38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724

10 655 837

10 847 633

11 118 812

11 396 769

11 681 676

11 681 676

11 681 676

Remonty

2 215 189

2 252 847

2 293 398

2 350 733

2 409 502

2 469 739

2 469 739

2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz usług

11 743 174

11 942 808

12 157 778

12 461 723

12 773 266

13 092 597

13 092 597

13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

6 071 744

4 629 495

3 946 779

4 440 536

3 102 684

2 350 106

2 350 106

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456

4 119 660

6 280 119

7 773 863

8 113 462

10 306 679

11 059 257

11 059 257

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334

586 121

475 649

362 256

250 968

143 165

74 944

29 972

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122

3 533 539

5 804 469

7 411 607

7 862 494

10 163 513

10 984 312

11 029 285

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

9 682 529

14 450 498

9 279 260

4 665 925

762 878

611 491

111 491

111 491

Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego
(os. fizycz.) w prawo własności (076)

100 000

101 700
103 531
106 119
108 772
111 491
111 491
111 491
Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)
369 606
500 000
500 000
500 000
500 000
500 000
0
0
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne
9 212 923
13 848 798
8 675 729
4 059 807
154 106
0
0
0
VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje
14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
0
0
0
VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)
-1 885 117
1 180 831
4 876 989
7 301 290
8 444 071
10 775 004
11 095 804
11 140 776
IX. PRZYCHODY:
482 709
0
0
0
0
0

0

0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

0

0

0

0

0

0

0

0

Pozostałe przychody

482 709

0

0

0

0

0

0

0

0

X. ROZCHODY:

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Spłata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

2 597 592

3 585 592

3 779 205

3 780 371

3 638 783

3 548 072

1 000 000

1 998 147

Pozostałe rozchody

0

0

0

0

0

0

0

0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE INWESTYCJE

[VIII + IX - X]

-4 000 000

-2 404 761

1 097 784

3 520 919

4 805 288

7 226 932

10 095 804

9 142 629

Page 45

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

45

Wykres 16: Projekcje – wariant restrukturyzacji oświaty

Źródło: Opracowanie własne

Page 46

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

46

Wyjaśnienia do wykresu:

Jedyna różnica na wykresie polega na zmianach żółtego pola wolnych środków operacyjnych w związku z reformą oświaty. Widać wyraźnie, że po początkowych kosztach, ulegają znacznemu wzrostowi.

Zachowane jest ciągle założenie zmniejszenia sprzedaży mienia w 2015 roku.

10.7 Wnioski

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Wykres 17: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona.

Widać wyraźnie, jak istotnej poprawie wskaźnik ulega od 2018 roku – pamiętajmy, że działania oszczędnościowe odnoszą skutek zawsze z pewnością

inercją – wpływ 3-letniej średniej.

Zasadniczym wnioskiem jest fakt, że w przypadku reformy oświaty, potencjał Gminy ulega znacznej poprawie dopiero od 2018 roku.

Dodajmy zatem kolejne założenie: restrukturyzację długu Gminy w celu wydłużenia okresu spłaty.

Page 47

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

47

10.8 Projekcje sytuacji finansowej z oszczędnościami na wydatkach

bieżących oświatowych oraz restrukturyzacją długu

W wariantie tym przyjmujemy rozłożenie spłaty zaciągniętych przez Gminę kredytów na równe raty do 2025 roku.

Tabela 24: Harmonogram spłat kredytów po restrukturyzacji

2015

2016

2017

2018

2019

2020

Transze

-

-

-

-

-

-

Raty kapitałowe

2 597 592

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

2 133 000

Odsetki

751 334

607 910

543 920

479 930

415 940

351 950

Stan na koniec roku

21 330 170

19 197 170
17 064 170
14 931 170
12 798 170
10 665 170

2021
2022
2023
2024
2025

Transze

-
-
-
-

Raty kapitałowe

2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 170

Odsetki

287 960
223 970

-
-
-

Stan na koniec roku

8 532 170
6 399 170
4 266 170
2 133 170

0

Źródło: Założenia własne

Page 48

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej G

m

iny

48

Tabela 25: Projekcje finansowe – wariant restrukturyzacji oświaty + restrukturyzacja długu

Źródło: Opracowanie własne

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW

Dochody własne:

45 912 828

47 124 906

48 427 741

50 057 808

51 729 016

53 441 494

53 441 494

53 441 494

53 441 494

53 441 494

53 441 494

Wpływy z podatków

19 082 790

19 546 087

20 048 768

20 765 221

21 507 741

22 277 285

22 277 285

22 277 285

22 277 285

22 277 285

22 277 285

Udział w podatkach budżetu państwa

15 595 906

16 181 900

16 806 040

17 471 009

18 145 147

18 827 478

18 827 478

18 827 478

18 827 478

18 827 478

18 827 478

Wpływy z opłat

5 176 454

5 263 185

5 357 451

5 490 732

5 627 346

5 767 375

5 767 375

5 767 375

5 767 375

5 767 375

5 767 375

Odsetki

241 326

241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326
241 326

Pozostałe dochody

5 816 352
5 892 407
5 974 156
6 089 519
6 207 457
6 328 031
6 328 031
6 328 031
6 328 031
6 328 031
6 328 031

II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI

DŁUGU:

69 945 572 71 220 666 70 609 946 71 092 276 72 774 217 72 648 190 71 895 612 71 895 612 71 895 612 71 895 612 71 895 612

Dotacje i subwencje

3 811 172
3 864 464
3 920 778
3 993 856
4 068 516
4 144 794
4 144 794
4 144 794
4 144 794
4 144 794
4 144 794

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

36 125 896
36 432 966
36 760 863
37 220 374
37 685 629
38 156 699
38 156 699
38 156 699
38 156 699
38 156 699
38 156 699

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

10 477 724

10 655 837

10 847 633

11 118 812

11 396 769

11 681 676

11 681 676

11 681 676

11 681 676

11 681 676

11 681 676

Remonty

2 215 189

2 252 847

2 293 398

2 350 733

2 409 502

2 469 739

2 469 739

2 469 739

2 469 739

2 469 739

2 469 739

Zakup energii, materiałów i wyposażenia oraz

usług

11 743 174

11 942 808

12 157 778

12 461 723

12 773 266

13 092 597

13 092 597

13 092 597

13 092 597

13 092 597

13 092 597

Pozostałe wydatki bieżące

5 572 416

6 071 744

4 629 495

3 946 779

4 440 536

3 102 684

2 350 106

2 350 106

2 350 106

2 350 106

2 350 106

III. WOLNE ŚRODKI OPERACYJNE (I - II)

3 951 456
4 119 660
6 280 119
7 773 863
8 113 462 10 306 679 11 059 257 11 059 257 11 059 257 11 059 257 11 059 257

IV. OBSŁUGA DŁUGU:

751 334
607 910
543 920
479 930
415 940
351 950
287 960
223 970
0
0
0

Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.

751 334
607 910
543 920
479 930
415 940
351 950
287 960
223 970
0
0
0

V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT

OPERACYJNY(III - IV)

3 200 122
3 511 750
5 736 199
7 293 933
7 697 522
9 954 728
10 771 297
10 835 287
11 059 257 11 059 257 11 059 257

VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:

9 682 529
14 450 498
9 279 260
4 665 925
762 878
611 491
111 491
111 491
111 491

111 491
111 491
Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt.
wieczystego (os. fizycz.) w prawo własności (076)
100 000
101 700
103 531
106 119
108 772
111 491
111 491
111 491
111 491
111 491
111 491
111 491
Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)
369 606
500 000
500 000
500 000
500 000
500 000
0
0
0
0
0
0
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania
inwestycyjne
9 212 923
13 848 798
8 675 729
4 059 807
154 106
0
0
0
0
0
0
0
VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje
14 767 768
16 803 206
10 206 740
4 776 243
181 301
0
0
0
0

0

0

VIII. NADWYŻKA / DEFICYT (V + VI - VII)

-1 885 117

1 159 042

4 808 718

7 183 615

8 279 099

10 566 220

10 882 788

10 946 778

11 170 748 11 170 748 11 170 748

IX. PRZYCHODY:

482 709

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów,
pożyczek oraz wyemitowanych obligacji

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

Pozostałe przychody

482 709

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

X. ROZCHODY:

2 597 592
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 170

Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz
wyemitowanych obligacji

2 597 592
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 000
2 133 170

Pozostałe rozchody

0
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0
0

XI. ŚRODKI NA POZOSTAŁE
INWESTYCJE [VIII + IX - X]

-4 000 000
-973 958
2 675 718
5 050 615
6 146 099
8 433 220
8 749 788
8 813 778
9 037 748 9 037 748 9 037 578

Page 49

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...
2015 r.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

49

Wykres 18: Projekcje – wariant restrukturyzacji oświaty + restrukturyzacja długu

Źródło: Opracowanie własne

Page 50

2015 r.

ProPOLIS Consulting Sp. z o.o.

R

ozd

ział: P

rojekcje sytuacji finan

sow

ej Gm

iny

50

Wyjaśnienia do wykresu:

Zmiana w stosunku do poprzedniego wariantu polega na zmniejszeniu i ujednoczeniu słupków spłaty zobowiązań – kolor brązowy.

10.9 Wnioski

ZGODNOŚĆ PROJEKCJI Z ART. 243 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się tego wskaźnika (kolor czerwony) oraz limitu (kolor zielony):

Wykres 19: Wskaźnik obsługi długu z art. 243 Ustawy o finansach publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych spłat zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, obligacji i potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń w stosunku do przewidywanego wskaźnika Gminy, nie zostanie przekroczona.

Dopiero połączone działanie w postaci restrukturyzacji oświaty oraz zobowiązań kredytowych przynosi znaczny rezultat w postaci rozluźnienia wskaźnika – otwiera się możliwość realizacji inwestycji na znacznie większą skalę, na które wkład własny można sfinansować dzięki oszczędnościom na oświacie oraz nowym kredytom, do zaciągnięcia których otwiera się droga dzięki restrukturyzacji kredytów dotychczasowych.

Page 51

Analiza stanu finansów Gminy Sulechów ...

2014 r.

R

ozd

ział: P

od

sum

ow

anie

Podsumowanie

Gmina Sulechów w ostatnich latach realizowała inwestycje na stosunkowo niewielką skalę, dzięki czemu Gmina jest zadłużona jedynie w umiarkowanym stopniu. Z kolei bardzo krótki jest horyzont spłaty posiadanych kredytów, a kumulacja spłat następuje w latach 2016-2020.

Alternatywą może być reforma oświaty i/lub restrukturyzacja zobowiązań kredytowych. Reforma oświaty prowadzi do oszczędności na wydatkach bieżących, co w krótkim terminie daje dodatkową gotówkę, a w długim przekłada się na wzrost zdolności do zaciągania nowych kredytów na inwestycje. Z kolei restrukturyzacja kredytów daje zmniejszenie rozchodów w najbliższym czasie i również zwiększa możliwość zaciągania nowych kredytów na wkład własny w inwestycje.

W wyniku analizy okazuje się, że Gminę Sulechów stać na realizację już zaplanowanych inwestycji, ale możliwość sfinansowania kolejnych otwiera się dopiero po 2018 roku.

Reasumując, Gmina Sulechów stoi przed wyborem: do realizacji już zaplanowanych inwestycji, wystarczają określone w Analizie oszczędności na wydatkach bieżących. Jeśli jednak będzie wola realizacji jeszcze większych inwestycji, rozwiązaniem może być restrukturyzacja zaciągniętych kredytów w celu wydłużenia okresu spłaty.